

SUKILIMAS AZERBAIDŽANE

Klerikalų intrigos Bavarijoje

Vokietija duos Francijai budavojimo medžiagą

Sukilimas Azerbaidžane prieš bolševikus pletojasi

1,000 rusų užmušta ir 3,000 sužeista mušiuose su totoriais.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Oct. 7, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

LONDONAS, spalio 6. — Azerbaidžano informacijų biuras gavo žinių, kad Azerbaidžano respublikoj sukilimas prieš sovietus nuolatos pletojasi ir didėja.

Paskutiniuose mušiuose Karabagh Rusų raudonosios spėkos neteko 1,000 kareivių užmuštais ir 3,000 sužeistais, taip pat daug amunicijos ir artillerijos.

Sukilimas dabar plečiasi Kazokų distrikte.

Bavarijos klerikalų suokalbis

Nori pasigriebti Tyrolis ir pasikurti atsaką katalikišką valstybę.

BERLINAS, spalio 6. — Borsen Zeitung sako turinti autoritetingą žinių, kad eina platus uždėjimas už Tyroliaus susijungimą su Bavarija.

Daug šautuvų ir amunicijos gabenama slapta per Bavarijos rubėžių vokiečių šalininkams Tyrolį.

Galutinai gi to įėjimo tikslu sako Vorwarts, įkurti katalikišką valstybę iš Bavarijos ir Vengrijos, į kurią taip jau įeiti ir Austrija.

Atskirumui Bavarijos nuo Vokietijos pritaria ir Francija. Ex-karalius Karolis mano sugrįžti į Austriją, bet jo dalyvavimas šiame judėjime gal nėra perdidelis.

Vokietija duos Francijai budavojimo medžiagą

WIESBADEN, spalio 6. — Šiandien Francijos išliuosuoti žemių ministras Locher ir Vokietijos rekonstrukcijos ministras Walter Rathenau pasirašė sutartį, sulig kurios Vokietijos valdžia bėgyje trijų metų pristatys Francijai 7,000,000,000 auksinių markių vertės budavojimo medžiagą.

Ta sutartis buvo padaryta jų pereinamuoju metu ir dabar, patvirtinus jų valdžioms, ją pasirašyta.

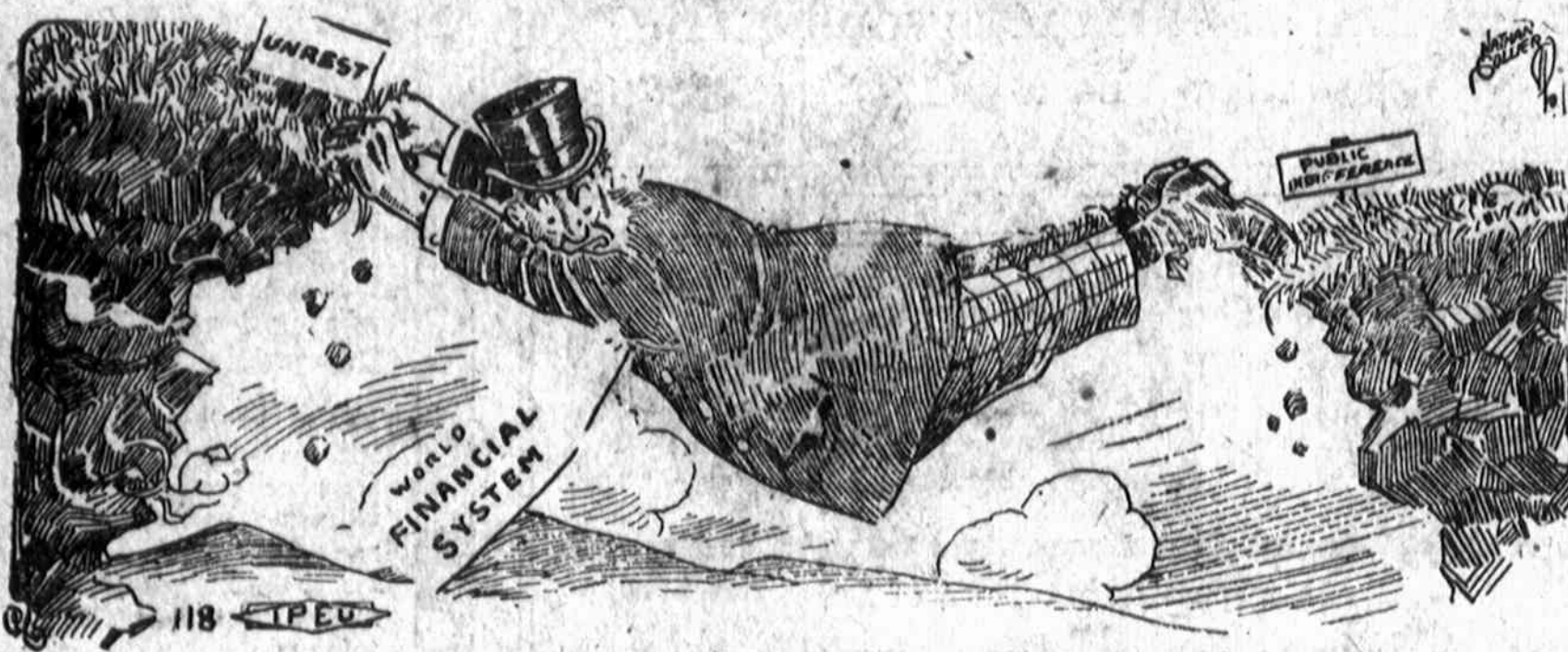
Australiečiai siunčia atstovą į nusiginklavimo konferenciją.

MELBOURNE, spalio 6. — Senatorius Pearce tapo paskirtas Australijos atstovu nusiginklavimo konferencijoje Washington. Pats premieras Hughes negalės į ją važiuoti.

"Socialdemokratas"

Mūsų draugų savaitinis laikraštis iš Kauno. Skaityti vis. Gaunamas Naujienose. Kaina 5c

Dabartinės pasaulio finansinės sistemos padėtis

Simtus tukstančių rusų laukia bado mirtis

Be maisto, rusams labai trūksta ir vaistų.

SAMARA, spalio 6. — Mėnesio kelionė iš Konstantinopolio į Maskvą per Kaspijus jūrą ir Volgos apygardą atidengia milžinišką bado ratą, kurio centru yra Samara ir Kazanys.

Iki šiol nuo bado dar nemirė milijonai žmonių, bet šimtai tukstančių žmonių tikrai turės mirti atėjus pirmiesiems dideliems spalio m. šalčiams. Niekur nėra maisto daugiau kaip dviem mėnesiams.

Be bado dar yra ir didelė stoka vaistų, kuomet dideliame plote siaučia maldai. Kartu su šauksmu duonos šaukiamas duof ir gaminio. Visi ligonbučiai yra pilni ligonių, bet juos gydyti nėra kitokių vaistų, kaip veik vien iodinai.

Ugniagesiai buvo neprisiręge prie nuodingų dujų, o ugnis plėtėsi su nepaprastu greitumu. Iš pradžių buvo girdėti dėjavimai sužeistųjų, bet palaipsniui viskas nutylo, tik girdėti buvo smarkus degtis medinių vagonų. Retkarčiais išslydavo paukščių pasasiterius ir maldaudavo beliegių ugniagesių, policijos ir kareivių iėti į tunelį ir išgelbėti ten mirstančius.

Paskirė "resiverį" Parkerio "kooperacijai"

Išreikalavo receiverį jo paties "šerinkai".

CHICAGO. — Teisėjas Evan A. Evans vakar bankruto byloje paskirė Central Trust Co. receiveriu Co-operative Society of America, kurią yra įkūręs Harrison M. Parker ir kurią jis vedė pagalba dar dviejų žmonių. Receiverį išreikalavo jo paties "šerinkai" — turintieji jo "bėgų sertifikatus".

Co-operative Society of America pastaruoju laiku valdė 191 sankrovą, kontroliavo apdardos kompaniją, turėjo groserių sandėlį ir didelį Peoples Life triobėsį prie Randolph ir Wells gatvių. Bet ištikrųjų tai nebuvo kooperacija, o tik "trustas", kurios savininkais buvo Parkeris, Hawkinson ir Coe. Ir jos "šerai" visai nebuvo šerai, bet tik paskolos sertifikatai. Daug tų Parkerio "šerų" turi pirktą ir lietuvių darbininkai. Jo "kooperacijai" įsigalėjus Parkeris pereitais rinkimais net statė savo kandidatūrą į Illinois gubernatorių. Apskaičiama, kad jis pardavinėjimu "šerų" yra surinkęs apie \$10,000,000, nors tikrosios skaitinės nežinoma, kadangi jo kiti atskaitų jis neišdavinėjo.

Išvairios bylos už paskirimą receiverio Parkerio "kooperacijai" vedamos yra jau nuo senai, bet jam vis pasisekdavo laimėti.

Šita byla vedė keli jo "šerinkai". Jis bandė prirodyti, kad turintieji sertifikatus yra tikrais šerinkais ir todėl neturintieji teisės reikalauti receiverio, bet teisėjas kitaip nusprendė. Teisėjas Evans išnešė savo nuosprendį po ilgos bylos prieš Master in Chancery, Keltą dieną tas teisėjas pavadino

Ir Lenkija tariasi apie žemės reformas

Tariasi išpirkti niekurius dvarus.

VARSAVA. — Lenkijos seimas, kuris iki šiol labai vilkino su žemės reformos klausimu, dabar nepaprastai to klausimu susidomėjo. Vyriausioji žemės komisija turi pagamins projektą ir jį priėmus žemės reformų vykinimui.

Sulig to projekto bus išperkami didieji dvarai. Keliolikos dvarų išpirkimas jau yra galutiniai nutartas. Naujuoju komisijos patiektu projektu gali būti priverstinai išpirktos visos žemės centralinėje Lenkijoje ir Poznaniaus provincijoje, kurių savininkai turi virš 60 hektarų. Niekuriose pakraštiniuose vietose ir apie Varsavą savininkams bus paliekama po 400 hektarų, o kitose Lenkijos dalyse — po 180 hektarų.

9 filipiniečiai užmušti

MANILA, P. I., spalio 6. — 9 filipiniečiai liko užmušti susirėmimo su Filipinų konstabelių su Sulu provincijoje. Konstabeliai vadovavo pats provincijos gubernatorius, kuris buvo nuvykęs tartis su Api vadovaujamų filipiniečių banda. Api irgi tapo užmuštas.

GRAIKAI ATMUSĖ TURKUS.

ATHENAI, spalio 6. — Oficialiniai paskelbta, kad Graikai Mažosios Azijos atmušė stipriai Turkijos nacionalistų ataką. Ataką pabrėžė ofensivą ir pridūrė Turkams didelį nuostolį.

Naujas sukilimas Nicaraguoje.

MANAGUA, spalio 5. — Naujas sukilimas ištiko ties Hondurase rubežiu. Maistinėms išplėstė nedidelį miestelį ir kelių tokių piktadarybių papildė. Valdžia į sukilimo vietą siunčia būrį gerai apginkluotų kareivių.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, Spalio 6 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras \$3.76
Austrijos 100 kronų 7c
Belgijos 100 frankų \$7.08
Danijos 100 kronų \$18.70
Pigų 100 markių \$1.50
Francijos 100 frankų \$7.20
Italijos 100 lirų \$4.00
Lietuvos 100 auksinių 85c
Lenkų 100 markių 18c
Olandų 100 guldenų \$32.15
Norvegijos 100 kronų \$12.00
Svedų 100 kronų \$22.45
Sveicarių 100 kronų \$17.53
Vokietijos 100 markių 85c

Atidarė darbininkų kolegiją

Tai yra pirmą tokia kolegija Amerikoje ir rengs darbininkų darbuotojus.

KANTONAH, N. Y., spalio 6. — Šiandien, dalyvaujant daugiau kaip 30 vyrų ir moterų studentų, atidarė turbut pirmą grynai darbininkų kolegiją Amerikoje — Brookwood. Tą kolegiją įkūrė įvairios darbininkų organizacijos ir jos tikslu bus prirengti ekonomikos, statistikos, rašytojų, mokytojų, kalbėtojų, organizatorių ir kitus darbininkų darbuotojus, ir tai tokius darbuotojus, kurie būtų kilę iš pačių darbininkų eilių.

Brookwood bus netik kolegija, bet kartu ir komuna, nes studentai gyvens bendrai ir patys kolegijoje ir namie apdirbs visus reikalingus darbus. Mokykla bus grynai demokratinė ir bus valdoma pačių studentų. Mokytojai valdyme mokyklos turės lygų balsą.

Kursas tęsis dvejis metus. Kas norės, trečiasis metais galės imti specialinį kursą. Pirmasis metais bus mokinama socialinių problemų, civilizacijos istorijos, anglų kalbos, literatūros ir mokslo. Antrasis metais dar bus pridėta niekurie praktiški kursai, kaip statistikos, darbininkų organizacijos, žurnalizmas, darbininkų švietimas ir t. p.

Studentus kolegijai parenka pačios darbininkų organizacijos, kurios ir apmoka visas lėšas ir pragyvenimą jos leidžiamo mokslin studento.

Tarp kitų, prie tos kolegijos įkurimo daug prisidėjo socialistas James H. Maurer, prezidentas Pennsylvania Darbo Federacijos ir John Fitzpatrick, prezidentas Chicagos Darbo Federacijos.

DR. GRINIUS KALBEJO ŽYDAMS.

BERLINAS, spalio 6 (Žydų "Forverts" korespondentas N. Sifrin). — Lietuvos premieras Dr. K. Grinius seniai lankėsi Košedaruose, kur jis be kitko aplankė žydų istaigas ir žydų mokyklą, kurioj laikė prakalbą susirinkusiems ten žydams. Jis kalbėjo Lietuvos reikalais, apgaudamas, kad jis nepažįsta užtekintai žydų kalbos, kad jieš galėtų žydiškai kalbėti. Betgi savo prakalbą Dr. Grinius pabaigė žydų kalboje.

Anglija atiduos karo reikmenis.

LONDONAS, spalio 6. —

Sakoma, kad Anglijos valdžia nutarė atiduoti Anglijos Raudonajam Kryžiui išdalinti Rusijos badaujančiams niekurių perviršių karo sandėliuose, susidedant iš vaistų ir drabužių. Tie sandėliai yra verti apie 250,000 ir dabar laikomi Kryžiaus tarybos žinyboje.

Hugo Stinnes traukiamas kriminalinis teisman

Kaltinamas reikmėkėjime gautais alga belaisviams, naikintiame Ieigijos industrijos ir karo ne nagaudystėje.

BERLINAS, spalio 5. — Kaltinama prigaime Vokietijos karo departamentu ant milijonų markių, išmokant karo belaisviams jų pinigų algą. Hugo Stinnes & Co. bus pritraukti kriminaliniam teismui Essenuose.

Ši byla bus pirmas oficialinis tyrinėjimas daugybės kaltinimų, kuriuos atvirai darė socialistai reichstage, kad Hugo Stinnes buvo didžiausias Vokietijos karo pelnagaudas; kad jis turėdamas ryšių neutralinėse šalyse, pardavinėjo karo medžiagą abiem pusėms ir kad jis laikė karo, turėdamas augant valdžią, sistematiškai įsakinėdavo naikinti niekurius Francijos ir Belgijos industrijas, vien tik tuo tikslu, kad neleidus toms kurokuriojančioms jam industrijoms atsistiegti po karo.

Manoma, kad ši Eseno byla duos labai svarbių pasekmių. Jei ji bus sėkminga, karo departamentas tikisi atgauti daugelį milijonų markių, kurias pasiglemžė pelnagaudas Hugo Stinnes šandien yra turtingiausias Vokietijoje žmogus ir jis kontroliuoja anglų kasyklą, laivus ir visokias industrijas.

Japonija pašalino senąjį Rusijos "ambasadorių"

TOKIO, spalio 6. — Krupenski, kuris buvo ambasadoriu prie senosios Rusijos valdžios (kuris ir iki šiol buvo pripažįstamas, kaip pripažįstami senieji, nieko neatstovaujantys Rusijos ambasadoriai ir kitose šalyse) ir viršininkas vietos diplomatinio korpuso, jau nuštojo veikęs. Sprendžiama, kad Japonijos nutarimas daugiau nebepripažinti jo kaip, oficialinio Rusijos atstovo, yra susijęs su dabar Japonijos vedamomis su Tolimųjų Rytų Respublika derybomis Dairene.

Mikado eina blogyn.

TOKIO, spalio 6. — Oficialinis pranešimas sako, kad Japonijos mikado (karaliaus) Yoshihito sveikata nuolatos eina blogyn. Jo fizinis ir protinis nusilgumas kaskart silpnėja ir jis visel visai nebeįstengia vaikščioti ir galvoti. Manoma, kad jis turi smegenų ligą.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENOS"

Auksinai tebėra labai pigūs

Dabartinis laikas vis dar tebėra markių ir auksinių pigumo laikas. Beto apskritai del daugelio priežasčių Vokietijos markės ir Lietuvos auksinai yra taip nupuolę kaip niekad pirmiau. Kada markė vietoj 23 centų kaštuoja mažiau negu centą, tai jau tas ištikro gan pigu. Ar dar puls žemiaus, ir kada pradės eiti brangyn, to negalima atspėti. Prie šito auksinių pigumo, kam reikia siųsti pinigų Lietuvon, tegul tas geriau pasiūnia nesileidžiant į spekuliaciją. Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius yra didžiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Amerikoje, ir Naujienų siunčiami pinigai greičiaus pasieks Lietuvos negu kieno nors kitas. Naujienos duoda pilną gvarantiją už pinigų siuntimus perlaidomis ir duoda paprastas gvarantijas už savo čekius. Naujienos išmaito didesnes pinigų sumas pagal pigiausio dienos kurso, koks tik yra New York'e ar Chicagoje. Naujienos yra korespondentu didžiausio Lietuvos banko — Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Naujienos siunčia pinigus ne tik Lietuvon, bet ir į visus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigus, visuomet kreipkitės į Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJIEŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas Dedasi Lietuvoj

IMBRADAS, Ežerėnų apskr.

Netvarka pašte. Du sykiai savitėje parveža iš Ežerėnų paštą ir valsiuje jis taip laikomas, kad svetimi gali paimti kitų laiškus ir laikraščius sukti papirosams. Čia pastebėta, kad vienas žmogus dažnai naudojais paštą laiškus sukti papirosams. Žinoma už netvarką atsako viršaitis ir raštininkas.

DALGAI, Rietavo val.

Vagys. Čia prie vokiečių buvo susidariusi vagių kompanija, kuri vokiečiai išardė, vagilius apmūšė gerai ir buvo ramu. Pastaruoju metu vėl pradėjo atgyti ta kompanija ir jau bandė viešose vietose išnešti degtinę ir k. daiktus. Pasisekė išnešti, bet nabagus pastebėjo, suėmė, sumušti prisipažino vogę ir atidavė viską.

PASIAUSIS, Šiaulių apskr.

Užmirštas kampelis. Rodos nėra Lietuvoje tokio užmiršto valsčiaus, kaip Pasiausis. Jokio politinio judėjimo čia nėra ir apie politiką čia niekas nieko nežino. Žmonės laikraščius labai mažai skaito. Ir sunku jų gauti, nes artimiausias paštas — Šiauliai apie 25 varstus atstu. Rinkimų laikų į valsčiaus tarybas jokių politinių sąrašų nebuvo. Buvo keli sąrašai, bet žmonės balsavo už vieną ar kitą sąrašą tik dėlto, kad jie geriau žinojo to sąrašo kandidatus. Jokios agitacijos čia niekas nevedė. O dirbti yra kam: yra keletas mokytojų, šaulių, mūsų valsčiuje dirba matininkai, yra keletas inteligentų. (L. Uk.)

Ką žmonės rašo.

(Iš laišku iš Lietuvos)

Tarnaujas Lietuvos kariuomenės Juozas Kreivėnas rašo savo giminėms į Clinton, Ind.:

Brangi tetule ir tetėnai! Nors mes vieni kitų asmeniškai neesam matę ir nežinotumėm kad ir kur susitiktumėm, bet mes gana gerai atsimenam kaip mums mūsų mamytė sakydavo, ką kaip maži buvom, kad mes turim tetule ir tetėną. Kazakevičius kur tai toli Amerikoje. Mums tai tas viskas buvo lyg sapnas, bet dabar kada mes jau užaugom, pradėjom daugiau įdomintis, tad mums labai yra malonu su savo tikrais giminėmis pasikalbėti nors per laiškus, ir sužinoti kaip jus ten gyvenat svetimoje šalyje. Nors ir mum čionai savo tėvynėj gyvenat kartais reikia ir gana daug pakentėti, bet kartais ir džiaugiamės, skaitom sau už garbę, kad mes esam savo šalį, savo tėvynę naudingi ir turime progos jai daug ką padėti, ir ją gelbėti nuo žiauraus priešo.

Žinot, miela tetule ir tetėnai, sakau, labai mums malonu su jumis susirašyti, ir ar jums pasisekė savo vargus, nelaimės, ar jeigu kas mums gerai pavyksta, pasigirti, nes ištisų ir yra kuom pasigirti, ką mes per pusfrėčių daugiau metų esam nuveikę. Atgal su viršum 3 metų mums buvo tik svajonės, o jau šiandien tos svajonės pavirto darbais, ir tokiais dideliais, kad ištisų negėda man yra pasigirti ir savo tikrus giminės, kokią mes užduotį turim, ir beveik jau baigiam atlikti.

Kada gavom mažą kibirkstėlę laisvės nuo vokiečių, kaip mes buvom suspausti per pusfrėčių metų, stojom abudu su Jonuku mūsų Lietuvos kariuomenės savanoriais, niekieno neverčiami, skaitėm sau už garbę, kad mes galim būti Lietuvos kareiviais ir eiti skint kelią per prieštus ir laisvę, kad savo tėvynę laisvą

ir galingą padaryti, ir betarnaujam tėvynėi jau 7 mėnesiai ant 3-jų metų, nuo 1919 metų kovo mėn.

Žinot visokių valandų teko perleisti, nes per tą visą laiką prieš turėjom aplink save neįsiginant uodų vasaros laike, vieną numušė, čia kitas tave kanda, ir vis jų yra. Mes per tą laiką turėjom iš visų keturių pusių savo tėvynės prieštus, ir visi jie tykojo, kaip toji gyvatė, įkasti į sveiką kūną ir jį savo nuodais užnuodyti, tai jie norėjo mūsų tėvynę kožnas pagrobti, išplėsti paskutinį karnį duonos atimti, paskutinį rubą nuo pečių nuplėsti, nu ir mes Lietuvos jaunoliai pasiryžom žūt ar but gyntis, ir ačiū Dieviui beveik kone visus prieštus sumušėm, duodami jiems didžiausius smūgius, kad kiti jau nę nebando savo snapą į Lietuvą kišti.

Aš buvau papuolęs pas vokiečius į nelaisvę ir teko pavargti apie mėnesį laiko, potam pavyko pabėgti iš jų, paskiau su lenkais bėkvojant taipgi papuoliau į nelaisvę 1920 m. rugsėjo 24 dieną, ir iš tenai greitai galėjau ištrukti — vos 10 dienų prabuvau ir atbėgau pas savuosius; žinot, nepoigo laiko, bet gana daug jie mane nukankino. Tatgi nors mums dabar ir mirtinai prisieity kariauti, tai aš su mielu noru apsiimu, nes žinau, kaip brangi yra laisvė, kadangi teko nelaisvėj būti. Gerai žinau kad laisvė visai šaliai reikalinga, tai nors mes ir žutim karo laukuose, bet turim vilties, kad iškovosim laisvę visai mūsų šaliai.

Nors mūsų tėvynė Lietuva nėra taip labai didelė, bet galinga, turi narsius savo sunus kareivius. Taip mes betarnaudami nors kartais pasitaiko gyventi ir nelabai toli namų, už 50 ar už 100 varstų, bet, žinoma, tarnystė: ant metų tikėtai du kartu galime atsilankyti į svečius pas savo tėvelius.

Į Lietuvą, dabar daug parvažiuoja amerikonių, tai jie sako, kad jau pas mus geriau gyventi kaip Amerikoje. Valgių visokių yra, gėrymų taipgi visokių yra ligi valei. Valdžia šnapsą daro, parduoda ir alų. Žmonės sau taipgi dirba, ale ir pas mus draudžiama kožnam dirbti degtinę, kaip ir pas jus.

— Juozas Kreivėnas.
Vilkmėrgė 30 rugp. 1921.

BAŽNYTINĖS ŽINIOS.

Atsibus naujų Altėrių pašventinimas sekmadienį, spalio 9, kaip 11 val. iš ryto, Lietuvių Tautos Katalikų bažnyčioje, po vardu M. D. Sidlavos, 35-ta gatvė ir So. Union Ave., Chicago, Ill.

Apeigas išpildys Jo Malonybė kun. Vyskupas S. B. Mickevičius, D. D.

Sv. Mišios bus laikomos Jo Malonybės Vyskupo Lietuvių kalboje. Pamokslą sakys Celebrantys. Įžanga į bažnyčią veltui.

Kviečia visus Klebonas. Vaikams mokykla. Kurie eina į viešiasias mokyklas, šeštadieniais nuo 9 val. ryto. Mokykla randasi po bažnyčia, 35-ta gatvė ir Union Ave. Mokinama lietuvių kalbos.

3509 So. Union Ave.
Klebonas.

Temykit! Temykit! Temykit!

Milda Teatras

Permainė savo Managerių!

Puikiausi nauji krutamių paveikslai kas dieną.

NEPAPRASTAI PUKUS VODEVILIAI.

Įžanga po senovės: Balkonas 17c., Apačioj 28c.

PRAKALBOS

Nepaprastos ant Town of Lake

Spalio 8-tą d., 8-tą val. vak., p. J. J. Elias svetainėje, bus įdomios prakalbos. Kalbės žymūs Lietuvos veikėjai p. M. Yčas Bonų reikale. Bus ir daugiausi garsių kalbėtojų. Gerbiame, malonų mums skaityti žines, kad Lietuva žengia stambiais žingsniais pirmyn kasdieną.

I darba kas gyvas.

Pasirodykime kuomi esame.

Padarykime savo Tėvynę, tautą pilnoje žodžio prasmėje

Isigykime kiekvienas L. L. P. Boną.

Kviečia visus L. L. P. B. STOTIS.

Nauji ir Antrankiai Cash Registeriai.

Registeriai pardavimui lengvomis mėnesinėmis mokėtinėmis, be palukų. Didelis numušimas daromas ant senų registerių. Kiekvienas registeris parduodamas su rašyta garantija ant dugno Cash Registerio, pasirašyta The National Cash Register Company. Mes turime visas reikalingas reikmenis Cash Registeriams. Pašaukite mūsų taisymo departamentą, jei jūsų registeris reikalauja pataisymo.

THE NATIONAL CASH REGISTER COMPANY,
172 N. Michigan Ave., Phone Randolph 4600
Tarpe Randolph ir Lake St.
Vienatinis ofisas Chicagoje.

SOCIALDEMOKRATAS

Mūsų draugų laikraštis, leidžiamas Lietuvoj, — Kaune.

Kiekvienas darbininkas ir Naujienų skaitytojas gali įsigyti Socialdemokratą savo mieste nuo Naujienų platintojų-agentų. Num. Kaina 5 centai.

Socialdemokratą privalėtų perskaityti visi susipratusieji ir apsišvietusieji lietuviai darbininkai.

Socialdemokratas labai nuosekliai gina darbininkų reikalus Lietuvoj.

Socialdemokratas nurodo kokiais būdais darbininkai gali pagerinti savo buvį.

Socialdemokratas labai rupestingai apdirba savo raštus.

Socialdemokratą skaitant galima apsišviesti.

Socialdemokratas taktingai nurodo valdžios klaidas ir kovoja su ja.

Socialdemokratą visuomet galima gauti NAUJIENŲ OFISE,

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill.

TEATRAS IR BALIUS!

— Rengia —

D. L. K. Keistučio Pašelp, ir Polit, Klubas
Ned., Spalio-October 9 d., 1921

M. Meldžio svetainėje, 2242 W. 23rd Pl.

Stato scenoj 4-rių aktų tragediją dramą —

"DVI SESERĖ". Parasė M. DUNDULIENE.

Šitas veikalas pirmą kartą scenoje bus loštas, dar iš rankraščio.

Svetainė atsidarys 6-tą val. vak. Teatras prasidės lygiai 6:30. Tikietų kaina 50c ir 75c.

"DVI SESERĖ" PIRMĄ KARTĄ SCENOJE.

"Dvi seserės, kurios tėvai, atvažiuodami į šią šalį, ant rankų atvežė. Vėliau ilikusios našlėmis, kosta didį vargą, ir esti pergeldojamos jų motinūzdžio. Tėvas kuris slapstosi nuo bausmės kurtuvių, tarnauja prostitucijai. Ir kad teisingiau savo nedoram ponui patarnautų, atgabeno savo dukteris, kurių jis nepažįsta, bet likimas kitaip lems, — jis liko nušautas savo tikros dukters. Taipgi turime pasakyti gerbiama visuomenai, kad suvaldinti šį veikalą yra pakviesti giliausi lošėjai Chicago ir Roselando. Todėl, reikia tikėtis, kad veikalas bus labai gerai sušluostas. Meldžiam nepasiveltuoti.

SENIAUSIA Agentūra VIENYBE

Parduoda laivakortes ant visų parankiausių Linių į Lietuvą ir iš Lietuvos arba į visur kitur per Antverpą, Rotterdamą, Bremą, Hamburgą, Liepą, Karaliaučius ir kitus portus į Eidiūnus ir į patį Kauną, taip pat ir iš Lietuvos.

Pinigus siunčia į Lietuvą ir visur pigiausia kaina; už juos garantuoja, kad — ypač Lietuvoje — pinigai bus greitai ir parankiai išmokami artimiausioje vietoje nuo priėmimo gyveno.

Pinigus į Lietuvą siunčia telegramu. Amerikos pinigus maino ant visų šalių pinigų.

"VIENYBĖS" SPAUSTUVĖ

Visokius spaudos darbus atlieka greitai, pigiai ir gražiai. Spausdina konstitucijas, knygas, laikams popierius, plakatus, vizitines kortele, balsams tiketus ir kt.

"VIENYBĖ" EINA DU KART SAUVAITJE

Spausdina geriausius raštus, vėliausias žinias iš Lietuvos ir visur ir turi juokų skyrį "TARKA".

AMERIKOJE \$3.50 MET. LIETUVOJE 4.50

Pirkite "Vienybę" Bendrovės šūrus, Dividendai mokami, Atteityje bus didelis pelnas.

Vienas šėras \$10.

Užlaiko didelį knygyną, kur galima gauti visokių knygų.

Reikalaukite platesnių informacijų apie viską, rašykite mums laiškus, reikalaukite mūsų piniginio kurso ir knygų katalogo.

Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN VIENYBE PUBL. CO.
193 Grand St. B
Brooklyn, N. Y.

Kur vienybė, Ten galybė.

New Peoples Electric Co.

(Not Inc.)

L. DAMBROWSKIS

savininkas

1711 W. 47th St.

Tel.: Yards 413

Tarpe Hermitage ir Paulina.

Suvedame dratus ir suvedame fixures ir 6 kambarių namų už \$69.00. Perstikliniai kreipkitės pas mus arba telefonu, o mes su teiksime apkalvima. Darbą visuomet gvaran tuojame.

Taipgi, laikome elektr. įrankius krautuvi ir taisome viską namieje. Mūsų kainos prieinamos.

Mūsų Moterims.

MOTERIMS SUKNIA — NO. 1108.

Naujausia mada — rankovė kuri yra kirpta nuo juosmens — randasi šioj dailioj sukniroj iš "crepe de chine". Norint daugiau pagražinti galima vartoti, pagal pavyzdžio, gelių juostą.

Šiai sukniiai pavyzdys No. 1108 sukniptas, miero 36 iki 42 colių per krutinę, 36 colių sukniiai reikia 3/4 jardo 40 colių materijos ir 12 jardų 1/4 colio rankšėio.

Norint gauti tokias sukniis sukirpti ir pasiūti pavyzdį, prašom iškirpti žemiau paduotą blankutę, paryšinti miera, parašyti savo vardą, savarę ir adskų adresą ir, idėjus konvertu kurti su 15 centų (pašt. tenkeliu ar pinigais) atsųgti mums. Taip užadresuotus: NAUJIENŲ PATTERN DEPT., 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENŲ Pattern Dep.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia idedu 15 centų, ir prašau atsųgti man pavyzdį No. 1108.

Mieros per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir Valst.)

Pradedant Spalio 7-tą dieną, kiekvieną Pėtynčią tips moterims įdomus straipsniai skyrių "Mūsų Moterims". Mes dėsiame raštelių apie valgio gaminimą, namų rėdymą ir tt.

Norėtume šį skyrelį išplėtoti taip, kad jis būtų įdomus ir kad juo galėtų moteris ir merginos ku daugiau pasinaudoti. O tai galėsime padaryti, jei turėsime bendradarbių iš pačių mūsų skaitytojų tarpo. Deltogi kviečiame bendradarbiauti. Moteris, merginos, kurios ka nusimano, ka gerio žino, kas būtų naudinga ir kitoms sesėms žinoti, tegul rašinėja ir dailinasi savo žiniom: su kitomis skaitytojomis. — A. V.-tė, Vedėja.

Šiuo laiku kada dar galima gauti nunokusių tomėčių mūsų šeiminkės padarys gerai konservuojant jas. Čia paduodame porą receptų: —

Konservuotos Tomėtės:

Tomėtės turi but gerai išmoke, bet kietos. Jas reikia užpilti karštu vandeniu trumpą laiką, kad lengviau luptųsi. Nulupkit ir sudėkit į puodą ir tegul užverda. Jeigu didelės, perskelkit ir vandenio nepilkit, jeigu mažos, dekit eilais ir užpilkite biskv vandeniu. Kaip tik užvers, atimkit nu ugnies ir perleiskit per koštava (sietą). Sugrąžinė ant ugnies virintki 10 minučių. Nulaukit nereikalingą vandenį. Sudėkit į kenus, idėkit kenus į blūdą karšto vandenio, pripildykite su kaupu ir greitai užskukt virsų.

Chili Souce:

Reikalinga: Dvidešimtis keturios nuonokė tomėtės, vienas didelis cibulis, trys piprai; sukupokit smulkiai ir užpilkit su viena kvorta auko, kuriame dėta po viena valgomą šaukštą kvepiančių pipirų (allspice), gvazdikų (coves), cinamono, muskatinių žiedų (mace), salterų sėklų ir pusę valgomą šaukštą druskos. Mašykite tankiai ir pamazi virkit dvi valandas. Sudėkit karštą į bonkas ir gerai užlibdykit su parafinu.

Kaip prirengt kenus.

Kenus prirengt reikia šitaip: Numazgokite kenus gerai sušukit juos ant abruso ir blūdą ir užpilkit su šaltu vandeniu. Kaitykite pamazi iki užvers ir virkit nuo 15 iki 20 minučių. Laikykit karštus iki reikės pripdyt. Išėmė iš vandenio us ilga šakė padėkit ant abruso ir tuojau pripildykite. Dangtis ir gumus (rubbers) reikia idėti į verdantį vandenį valandėlei. Vortokit naujus gumus kiekvieną kartą.

LIETUVON — užrašykite savo giminės ir pažįstamiems NAUJIENAS. — Lietuvos žmonės Amerikos Naujienas labiausiai mėgsta.

European American Bureau Fabionas ir Mickiewicz vedėjai

Suvg A. Petratis ir S. L. Fabionas
Siuntimas pinigų, laiva kortės, pasportai ir tt.
NOTARIJUMAS
Real Estate, Paskolos, Insurance ir tt.
609 W. 35th St., Kamp. Halsted St.
Tel.: Boulevard 611.
Val.: 9 iki 6 kasdien
Vak.: Utar. Ket. ir Sub. iki 9 vak.
Ned.: iki 8 po pietų

Kl. Jurgelonis ADVOKATAS

DUODA TEISIŲ PATARIMUS

Vakaraais: nuo 6 iki 8 val.
Pnėdėli, Seredoj ir Pėtynčioj ofise šiuo adresu
2816 So. Michigan ave.
Telef. Victory 9082

JOHN KUCHINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. 22nd St., kėrtė Leavitt St.

Telephone Canal 2552.

Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo 7 iki 9 vakare.

Veda visokias bylas, visuose teismuose. Išskeminavoja Abstraktus, ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba pardodant, Lotus, Namus, Farmas, ir Biznis. Skolina Pinigus ant pilsno morkėfius ant lengvų išlygų.

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofise vidurnaktį

ASSOCIATION BLDG.

19 So. La Salle St.

Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų

Pnėdėliais iki 8 vakare.

Namų Tel.: Hyde Park 5896

V. W. RUTKAUSKAS Advokatas

28 So. La Salle St. Room 324

Tel. Central 6390

Vak.: 812 W. 33rd St., Chicago

Tel. Yards 4681

S. W. BANES ADVOKATAS

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.

1311 Reitor Building

79 West Monroe Street, Chicago.

Phone Central 2560

Rez. 3214 S. Halsted St.

Yards 1015. Val.: 6 iki 9 vak

Tel. Haymarket 3669

JOSEPH W. GRIGAL

Lietuviai Advokatas

Kambaris 306, Home Bank Bldg.

Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves

Odiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakare.

GOLAN & GOLAN ADVOKATAI IR PATARĖJAI

1305-7 127 N. Dearborn St.

Randolph 3899

MAURICE J. GOLAN

Res. 1102 S. Ashland Blvd.

Seeley 3870

Phone Boulevard 6301

ANTANAS GREDESKA

Generalis

Kontraktorius ir

budavotojas

Budavojame ir taisome.

1401 W. 47th St., Chicago.

Lietuvių Taut. Katalikų BAŽNYČIA

Vardu M. D. Sidlavos

Bažnytinį apėigų patar-

navimas pagal žmonių iš-

gale. Klebonas.

3509 So. Union Ave.

Phone Boulevard 6576

Waukegano Lietuviai

Norėdami SIŪSTI PI IGŲ

savo giminėms LIETUVON,

kreipkitės į J. E. Bruzevi-

čiaus aptieką:

WAUKEGAN

PHARMACY,

1005 Marion Street,

Waukegan, Ill.

KLEIN BROS

HALSTED, 20th ST. AND CANALPORT AVE.

Ponia Miller pas mus. Leiskite jai, kaip garsiai dezainerkai sukirpti ir pritaikinti naują rudens drėgę, slatą, apatinis drapanas arba kotą už mažas lėšas.

Didžiausis mūsų \$21 drabužių išpardavimas! Jūsų pasirinkime — overkotai arba 2 kelninių siutai!

Išpardavimas, kuris sutrauks daugybę žmonių. Puikus naujas overkotas arba pūkiaušis 2 KELNINIŲ SIUTAS tik už \$21. Mes nežinome kitos krautuvės, kuri siulytų tiek daug tikros vertės.

Dviejų kelninių siutai čysto vilnono, melynio serdžiaus, unfinished worsted, kašmiero arba tweeds; single ir double breasted stailų vyrams ir vaikams. Visi rankų darbo; tinkančios mūros, kad tik visokių \$21 sudėjimo vyrai už

Overkotai visokių įvairių ir gražiausių stailų ir audimo, kad tik kiekvieno vyro skoniui; \$25 iki \$30 vertės \$21 už

Headquarteris Hart Schaffner & Marx drabužių.

Siųskit pinigus, koliai kainos žemos

PRIMAM MONEY ORDERIUS OSTMARKEMS

į kiekvieną Lietuvos dalį ir užtikriname greitą persiuntimą.

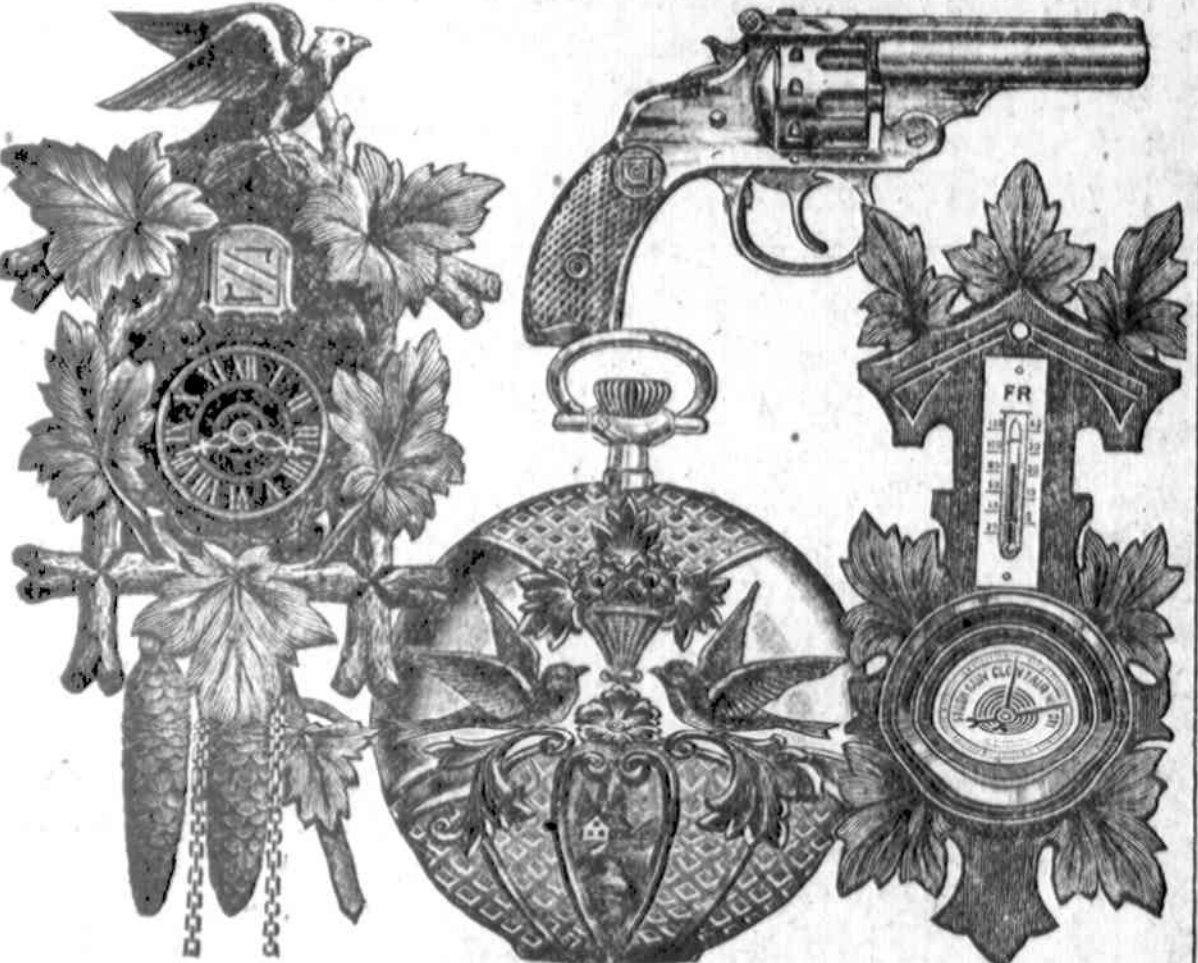
Ateikite prie langelio No 27 ir pasinaudokite mūsų patarnavimu.

Visų žmonių Bankas.

SUSTOK! SKAITYK IR NAUDOKIS SIUO NEPAPRASTU PASIULYMU IR PROGA TUOJAUS!

Nesiusk iš kalno pinigų. Tik iškirpk šį paveikslą ir pasiųsk mums su savo vardu ir adresu, o mes išsiųsime šiuos keturis naudingus ir brangius daiktus, kaip sampelei ant dešimties dienų veltui išmėginimo! Buk tikras ir pirmas pasinaudok šią išimtina metinę progą. Jei nori persiųsti šiuo daiktų didelę vertę, imk progą šio didelio pasiūlymo, o busi mūsų atstovu.

1. Laikrodį su Gegete. Tik-ką aplaikėme iš Europos. Yra didelės mūros laikrodis 8x12, padarytas brangus ir gero medžio, gražiai rankoms išpaustas. Geriausio darbo ir taip nustatytas, kad laiką teisingai laiko, kadangi reguliuojamas dvienis vogoms. Gegetė pasirodo per dures, kad išaukus valandas ir pusvalandžius ir varpėlis suskamba po kiekvienam kavimui, labai maloni melodiška balsu.
2. Aukštos rūšies geležinkelio laikrodį. Labai gero išdirbimo ir puikiausio materijolo ir turi tikrus akmenis. Taip nustatytas, kad laiką teisingai laiko. Yra įdėtas į sidabrinus lūktus, gražiai išmarginti ir nupoliruoti. Šis laikrodis gvarantuotas ant daugelio metų.
3. Automatiškas pistoletas. Labai parankus daiktas apsigynimui savęs.
4. Barometeris ir Thermometeris daitke. Jis nurodo orą vieną dieną iškalno. Instrumentas pritvirtintas prie medžio, kuris rankoms išpaustas yra gražiai paliturotas. Thermometeris, kuris rodo temperatūrą yra aukščiausias Barometerio. Tokis naudingas daiktas, be kurio negali nei vienas apsieiti.

UNION SALES COMPANY, Dept. 288, 673 W. Madison St., Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

INDIANA HARBOR, IND.

Pas mus lietuviai visai apsnudo. Niekas nieko neveikia. Jau ilgokas laikas, kaip nebuvo surengta nei jokių paskaitų-prakalbų, dagi jokių žmoniškų pramogų. Tikras apsilaidimas!

Kiek laiko atgal buvo čia susikūrusi Lietuvių Laisvamųjų Federacijos kuopa. Iš karto buvo prisirašę regis dvidešimt penki ar daugiau narių. Taigi pradžia buvo graži padaryta, reikėjo tik toliau darbą varyti. Bet kas tau. Vos vienas prakalbas surengė, to ir pakako. Daugiau nei susirinkimų niekas nebesaukia. Argi ne apsilaidimas pačių organizatorių?

Dar prieš kuopos suorganizavimą mūsų "divyriai" pasakojė, kad, girdi, kai įkursime laisvamųjų kuopą, padirbėsime energingai, tai klerikalus suvarysime į ožio ragą. Na, matote, ir dirbo taip energingai, kad bedirbdami užmigo, o klerikalai vėl ištruko iš to ožio rago, į kurį jie nebuvo suvaryti.

Vasarėlei su savo kaitromis prašvilpus, reikėtų gi kas nors vėl imti veikti, o neleisti veltui aiko. Seniai, žinoma, netaip rangus, bet juk netruksta čia ir jaunimo. Nagi, pasikrutinkime!

Dar atmename, kaip gražiai čia gyvavo LSS-os kuopa. Ar nebutų galima — šur, kad galima! — atgaivinti ją ir paleisti visus jos ratus ir volus dirbti darbininkų išsiluosavimo darbą. Pamėginkime. Pamatysime, kaip mums seksis. Juk ir nuo Chicagos netoli esame: ten gausime visokios pagalbos ir padėjėjų, kaip pirmiau kad gaudavome — kalbėtojų, etc.

Dar galime įkurti ir jaunimo ratelį, arba LLDL kuopą. Man regis, būtų ypač naudinga suorganizuoti jaunimo ratelį, bepartinį, kur galėtų kiekvienas, norintis ką nors veikti, prisidėti ir bendrai lavintis ir veikti.

Pagalvokime, o pagalvoję imkimės darbo. — Kauno Žukas.

WEST FRANKFORT, ILL.

Didi nelaimė Gražuolių šeimynoj — antrą jų sūnų užmušė kasyklose.

Vietos lietuvių Gražuolių šeimyną ištiko vėl nelaimė. Rugšėjo 28 dieną, 3:48 val. po pietų Orient kasyklose tapo užmuštas antras jų sūnus, Stasys, 18 metų jaunikaitis.

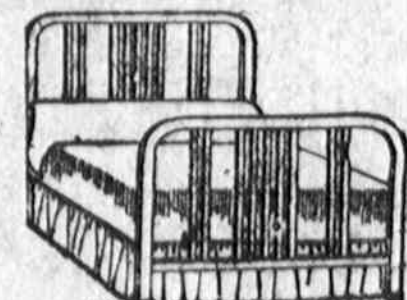
JOE SHIMKUS Generalis, Lietuvos pardavėjas No. 4

Metinis Rakandų Išpardavimas, Lengvais Išmokejimais.

STAR BARGAIN

Skaitykite apie paprastus penki šimtai šiuo pasirinkimų paprastųjų pintinių; gerai nupintus; užbaigta Boronil brown; plačiu dugnu; stiprus postas; didelis besketas su užbaigta paku; 36 colių aukščio. Specialiai pumažinta kaina \$3.85

Šių orderių neprimam per pašta nei telefonu.

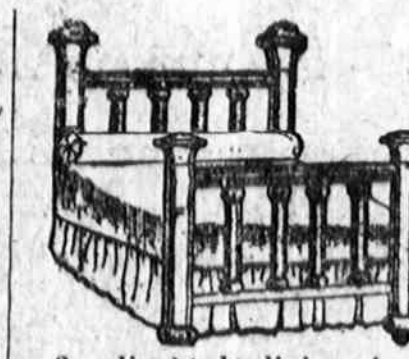
Simmons plieninė lova

Keturkampis rėmai ir stambus virbalas; Ameri-can walnut baigimo; padaryta ilgam laikui; vi-sokio dydžio. Specialiai \$19.50

Lendrinė supamoji kėdė

Puikaus malon-gany; lėndrinis užpakalis ir sė-dynė; didelė; gra-žiausis skelėjaiš-motas. Specia- \$14.75

3 colių stulpelias misinginis lovos

Su 2 colių virbalais; ek-stra dideli stulpelių anga-liai, brush satin ir polet baigimo; gvarantuotas la-keris. Puikiausios Chi-cagos misinginės lovos \$27.50 \$3 i mėnesį

Dreserai

Didelis dre-seris gero išdirbimo, quarter oak baigimo; di-deli rėmai už \$16.75 \$2 i mėnesį

Krėslai

William ir Maxy išdir-bimo; aug-stu rams-čiu; slidžiu sėdėjimu ap-muštu spa-niska oda. Specialiai už \$5.75

Periodinio išdirbimo

gvarantuotas aržuolo viršus, 48x48; apva-liais; 6 pedas padidi-namas; puikiai iškar-pyptos pakojos; puikiai užbaigtas Jakobeniš-kai. Specialiai šiame išparda-vime \$38.75 \$4.00 mėnesiui.

Valgomam kambariui stalai

45 colių, storu viršu; 6 pedų padidinamas; druto aržuolo; golden užbaigimu; storos pa-kojos ir platus pama-tas. Specia-liai \$19.50 \$2.00 mėnesiui

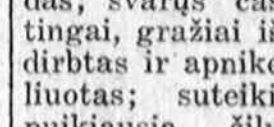
Krėslai

Tikro ar-žuolo; bak-sinis sėdėji-mas; spai-škos dirbti-nos odos sli-džiū apmu-šimu; aug-stu atsirėmi-mu; golden užbaigimu. Specialiai po \$2.65

Kietų ang. pečius

Didelis muros pačius; apvalai-nas ugninis puo-das; svarus cas-tingai, gražiai iš-dirbtas ir apnie-lluotas; suteikia puikiausią šilumą su biskiu ku-ro. Ekstara speci-liai už \$54.75

45 svary vatinis matrasas

Apvaliniais kra-šiais, gražiai iš-kimštas, specia-liai \$6.75

BALTIJOS-AMERIKOS LINJA

0 BROADWAY NEW YORK N.Y.

Tiesi kelinė į LIETUVĄ PER PILIAVĄ (Karaliaučio prieplauką) arba per LIBAVĄ, HAMBURGĄ-EITKUNUS

Šiuo linksmu mums pranešti, kad mes pasidarbavom idant mūsų pasazierai, O YPATINGAI LIETUVIAI, galėtų keliauti STACIAI Į PILIAVĄ.

Lietuviai važiuodami į Piliavą, aplenkia Lenkų juostą (Koridorą) ir privalo turėti tikrai lietuvišką pasportą; jokių vizų ne reikia.

Susisėjimas su Piliava tai yra nauja šaka mūsų reguliariško susisėjimo su Hamburgu, Danzigu ir Liepajom, o del Lietuvių ta trumpas ir parankus kelias namon dasigauti.

POLENIA Oct. 19 LATVIA Nov. 9
LITHUNIA Nov. 2 ESTONIA Nov. 23

Taipgi tiesi kelinė tarpe Libavos-Danzigo-Halifakso ir Canados

Visi laivai turi puikius kambarius trečios klasos keleiviams Kreipkitės prie mūsų agentų jūsų mieste.

STREIKAS UŽBAIGTAS

Susisovok elektros dratus į savo namą dabar. Kaina stebėtinai žema. Pagalvok išmokėčio planas suteikiamas, jei norite. Mielai apskaitinamą suteikiame.

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., I n c.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

Overkotai Rudeniniai Kotai

vyrams ir vaikinams gatavai pasiuti tiesiog nuo išdirbėjo

ANT JUSŲ NUGAROS

MES perkame materijas tiesiai iš audinyčių.

MES siuvame savo šapose.

MES turime gražiausias ir vėliausias stailas.

MES atliekame darbą geriau už visus.

MES turime mažas išlaidas.

MES turime labai didelį pasirinkimą.

MES siuvame ant muros, jei negalit prisirinkti iš gatavų MES turime pilną pasirinkimą men's furnishings labai aukštos rūšies už žemą kainą.

MES duodame pilną užganėdinimą, arba pinigus sugra-žiname.

Jei norite sau tikrai patarnauti, turite atvažiuoti ir per-sitikrinti, nes tas apsimokės.

Adolph Mausner

SU J. V. Cizek & Son

3319 W. 26th St.,

Tel. Rockwell 3045

Storas atdaras utarninkais, ketvergais ir subatomis iki 9 val. vak., ned. iki 12 valandai.

Nepamirškite paprašyt L. Klein stampu.

AKUŠERKA

Mrs. A. Michniewicz

8101 S. Halsted St., kampas 81os gat. Ofiso Tel.: Boulevard 9708. Nakčtimis: Yards 3664.

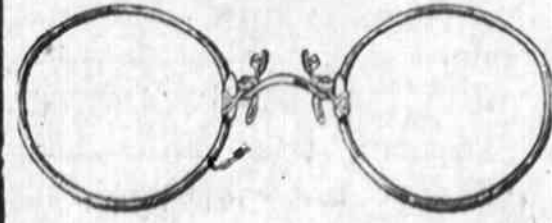

Baigusi Aka-šerjos kolegt-ja; ilgal prak-tikavusi Penn-silvanijos hos-pitalose. Pa-sekmingai pa-tarnauja prie gimdymo. Duo-da rodą viso-kios ligose moterims ir merginoms.

DR. A. R. BLUMENTHAL

Akių Specialistas

4649 S. Ashland Ave. Kampas 47th St.

Dienoms, 9 ryto iki 9 vak.

Ned. 10 iki 12 pietų.

Tel. Boulevard 6487

DR. A. MONTVID

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas 25 East Washington St. Valandos: nuo 10 iki 12 ryto. Telephone Central 3862 1824 Wabansia Ave. Valandos: nuo 6 iki 8 vakare Residencijos tel. Kedzie 7715

Telephone Boulevard 5052

Dr. A. Juozaitis

DENTISTAS

Valandos: nuo 9 iki 9 val. vaka-re. Seredom 9 v. ryto iki 12. Va-karais 6-9. Nedėl. pagal sutarimo, 8261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 30 metal

Ofisai:

8149 S. Morgan St., kerta 32 St. Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS:

Moterišką ir Vyrišką

Talpi Chronikų Ligų

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 6-8 vakare. Nedėliomis nuo 10-2 po piet.

Telephone Yards 687

Telephone Van Buren 294

Rez. 1139 Independence Blvd. Chicag.

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moterišką, Vyrišką,

Vaikų ir visų chronikų ligų

Ofisai: 3354 So. Halsted St. Chicago

Telephone Drover 9698

Valandos: 10-11 ryto; 2-3 po piet.

7-8 vak. Nedėliomis 10-12 diena

Telephone Yards 1532

DR. J. KULIS

LIETUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Gydo visokias ligas moterų, vai-kų ir vyrų. Specialiai gydo lim-pandias, senas ir paslapčin-gas vyrų ligas.

3259 So. Halsted St., Chicago.

DR. YUSKA

1900 So. Halsted St.

Tel. Canal 2118

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare.

Rezidecija: 2811 W. 63rd St.

Tel. Prospect 3466

Telefonas: Boulevard 7042

DR. G. Z. VEZELIS

Lietuvis Dentistas

4712 South Ashland Ave.,

artl 47-toe gatvės

DRABUŽIAI

Vyrams, vaikinams ir vaikams

Mes ir vėl savo senoji vietoj ir ma-toniai užkvičiame savo senus drau-gus ir rėmėjus.

Turime puikiausią pasirinkimą nau-jų drapanų apkaunuotų, tinkančių kiekvieno kišeniui.

Siutai ir overkotai nuo \$12.50 ir augščiau.

Kelnės nuo \$2.50 ir augščiau.

Vaikams drabužiai, trunksai ir va-lyzos.

Gausi savo pinigų vertę, arba gau-si pinigų atgal.

Atdara kas vakaras iki 9 val., ned. iki 6 val.

S. GORDON,

1415 S. Halsted St.

Phone: Canal 947

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8500.

Subscription Rates:

\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$5.00 per year in Chicago.
3c. per copy.Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.Naujienos eina kasdien, išskyrus
nedėliusdienis. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo Kaipa:

Chicagoje — paštu:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Dviem mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui 1.00Chicagoje — per nešiojėjas:
Viena kopija 08
Savaitei 18
Mėnesiui 75Suvenyose Valstijose ne Chicagoj,
paštu:
Metams \$7.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui 75Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25Piniigus reikia siųsti pašto
Orderiu, kartu su užsakymu.Lietuvių pasiūly-
mai Genevoje.

Šiame "Naujienų" numeryje įdėta lietuvių delegacijos kontr-projektas, (Lietuvių Delegacijos Atsakymas), kuris buvo įteiktas p. Hymans'ui, kuomet pasirodė, kad pataisytas Hymans'o projektas nėra priimtinas Lietuvai.

Palyginus kontr-projektą su Hymans'o projektu (kuris tilpo "Naujienose" per eitą šeštadienį), galima pastebėti, kad tarp tų dviejų dokumentų yra gana žymus skirtumas. Kontr-projektas visai atmeta tą Hymans'o planą, pagal kurį Kauno Lietuva ir Vilniaus kantonas turi turėti atskiras kariuomenes. Jisai atmeta taip pat Hymans'o sumanymą, kad visoje Lietuvoje būtų pripažintos lenkų ir lietuvių kalbos kaip oficialės kalbos. Pagalios, jisai nepripažįsta galima, kad būtų sudaryta bendri Lietuvos ir Lenkijos organai su spren-

džiamu balsu užsienio politikoje arba kurioje kitoje srityje.

Bet lietuvių delegacija savo kontr-projekte daro nemenuk nusileidimų Lenkijai. Ji sutinka palaikyti nuolatinį ryšį su Lenkija užsienio politikoje ir tuo tikslu sudaryti bendrą sekretoriatą. Ji sutinka, be to, sudaryti ekonominę ir militarinę apsigynimo konvenciją tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Ir reikia pastebėti, kad tas kontr-projektas yra siūlo mas prieš pradėdant naujas derybas su lenkais. Derybose delegacija turėtų dar daugiau nusileisti. Bet kiekvienas naujas nusileidimas reikštų Lietuvos nepriklausomybės išsižadėjimą.

O lenkai sako, kad net antrasis Hymans'o projektas jiems esąs negeras. Ar vėta tuomet tęsti su jais derybas?

Čechų darbininkai
nepasitiki bol-
ševikais.

Iš visų Europos šalių Čecho-Slovakija iki šiol daugiausia šelpė Rusijos badaujančius. Šelpimo darbo energingai ėmėsi ir valdžia ir darbininkų organizacijos.

Kad sekmingiaus visur tą darbą, Čecho-Slovakijos darbininkai sudarė bendrą organizaciją, į kurią įėjo atstovai visų partijų. Bet štai ką dabar praneša oficialė bolševikų agentūra "Rosta-Wien" iš Pragos:

"Darbininkų šelpimo Darbo Pildomojo komiteto susirinkime Smeral padavė sumanymą, kad visos surinktos aukos būtų įteikiamos Rusijos Sovietų ir Profesinių Sąjungų atstovams. Tas sumanymas tapo atmetas visų partijų balsais prieš komunistų balsus."

Čecho-Slovakijos darbininkai dalinasi faktinai tik-tai į dvi partijas — socialdemokratų ir komunistų. Paskutiniu laiku komunistai tenai buvo labai sustiprėję, kuomet socialdemokratų partija skilo ir jos kairysis sparnas, vadovaujamas Smeral'io, prisidėjo prie ko-

munistų. Vienok, kaip matome, bendrame darbininkų komitete komunistai vistiek pralaimėjo.

Pasirodo, kad didžiulia Čecho-Slovakijos darbininkų yra priešinga komunistams. Rusijos badaujančius žmones jie šelpia kiek galėdami, bet bolševikams jie nepritaria.

Ir jie žino gerai, kad bolševikai pasitikėti negalima. "Naujienose" jau buvo rašyta, kad kai kurie čechų komunistai, susipykę su Maskvos diktatoriais, iškelė aikštėn daug nešvarių bolševikų darbų. Tarp kitko jie parodė, kad bolševikai siūncia deimantus ir auksinius daiktus savo agentams užsienioiuose. Pinigais, kuriuos bolševikų agentai gauna už tuos brangius daiktus, užlaikoma komunistų laikraščiai ir agitatoriai.

Čecho-Slovakijos darbininkai gerai ir padarė, kad nesutiko duoti savo aukas į tas rankas, kurios papirkimais platina korupciją pasaulio darbininkų judėjime.

Apžvalga

M. PETRAUSKO "KANKLĖS".

Lietuvių Muzikos Konservatorija, kurios direktorius yra žinomas kompozitorius Mikas Petrauskas, atspausdino vienoje didelėje knygoje (netoli 200 pusl.) penkių metų "Kanklių" leidinius.

Toje knygoje randasi 56 muzikos gabalėliai — dainos, vienas balsui, dviem balsams, trims ir keturiems balsams, o taip pat įvairūs dalykai pianui ir smuikui.

Lietuvių muzikoje šitoks leidinys yra vienintelis pagal savo didumą ir turinio turtingumą. Jo kaina \$5. Leidėjo adresas: Lietuvių Muzikos Konservatorija, 769 Broadway, So. Boston, Mass.

Lietuviai dainininkai ir muzikos mėgėjai turėtų išsirašyti tą veikalą ne tik dėl savo naujos, o ir kad parėmus kompozitorių, nes jisai, be abejonės, turėjo labai daug išlaidų, spausdindamas tokią didelę knygą.

MILIONŲ PAVELDETOJAI.

So. Bostono "darbininkas", rašydamas apie garsiojo dainininko, Caruzos, paliktuosius milijonus, sako, jogei yra neteisinga, kad mirusiojo turtai tenka

giminėms, kurie nėra uždirbę jų. "O" nurodo, kad senovėje, kada viešpatavo karaliai, tai privilegijuotųjų žmonių titulai tekavo jų vaikams; bet tenai, kur pamė viršū demokratija, tas paprotys išnyko. Jisai mano, kad taip pat bus ir su turtais. Sako:

"Ateis laikas, kada pralobusieji negalės milijonus arba dešimtis tūkstančių dolerių užrašyti testamentu savo pačioms, sūnams, dukterims, broliams, seserims. Našė ir nesuaukę vaikai žinoma privalo turėti teisę gauti dalies turto žmoniškam (ne pliuskiam) pragyveimui. O kiti lobininko turtai turi eiti visuomenės labui — mokykloms, ligoninėms, prieglaudoms."

Tai yra teisinga mintis. Socialistai jau senai ją skelbia. Tarp kitko, kaip priemonę bent dalinai pašalinti tetaisingu, kuris pareina iš turtų paveldėjimo, socialistai siūlo uždarinti stambius mokesčius ant palikimų.

Bet "Darbininkas" ima tikrai paviršiu klausimo. Jisai nemato, kad paveldėjimo tvarka yra surišta su visa nuosavybės sistema. Kol visuomenėje viešpatuoja privatinė nuosavybė, tol nebus galima panaikinti paveldėjimo. Kad mirusio žmogaus turtus galėtų pasiimti visuomenė, tai reikia, kad jie ir skaitytųsi visuomenės nuosavybė.

Socialistai nenori panaikinti privatinės nuosavybės ant asmeniško naudojimosi dalykų (rubių, gyvenamo buto, maisto ir tt.); bet jie reikalauja, kad darbo priemonės (dirbtuvės, žemė kėliai) priklausytų visuomenei. Kuomet bus įvykinta šitokia tvarka, tai atskiras žmogus negalės užrašyti savo vaikams namą, kuriame jisai gyvena, arba pianą, ant kurio jisai skambino, tai visuomenei nuo to nebus jokios skriaudos.

KALTINA TAUTOS FONDA.

"Sandara", minėdama, kad klerikalų Tautos Fondas tapo prijungtas prie Rymo-Katalikų Federacijos, sako:

"Ar jūs numanote, kas padaryta, prijungiant Tautos Fondą prie Federacijos? Gi padaroma didžiausia žulkytė. Tautos Fondas rinko pinigų Tautos reikalam, gelbėjimui Lietuvai atgauti nepriklausomybę, gintis nuo išlaikinių priešų, išvysti želgioniją ir t.t. Tiems tikslams Tautos F. rinko pinigų, ir tiems tikslams joks lietuvis nesigalėjo aukų. Gi Tautos Fondas tuos pinigų slapta ėmė varjoti klerikalų partijos reikalam ir delto gėdinosi išduoti pilnas atskaitas. Gi dabar pa-

pildo begėdiškiausią žulkytę, kokios dar Amerikos lietuvių viešame gyvenime iki šiol nebuvo papildyta: viešiemis reikalam surinktus pinigų Tautos Fondo Seimas nutarė perkelti į partijos fondą. TAI NE KAS KITAS, KAIP APOVOGIMAS VISUOMENĖS. Ar aukautojai tylės ir dabar?"

Kuomet buvo renkamos aukos Lietuvos gynimui, tai klerikalai buvo griežtai užsispyrę, kad visos katalikų sudedamos aukos eitų į Tautos Fondą. Mes kovojome prieš tai ir sakėme, kad, jeigu žmonės siųs savo aukas tai įstaigai, tai jos gal bus suvartotos visai ne tam tikslui, kuriam yra skiriamos. Kaip matome, taip ir įvyko. Įdomu bus išties dabar pažiūrėti, kaip elgsis tie žmonės, kurie nepaklausė mūsų perspėjimų ir stojo už Tautos Fondą. Ar jie protestuos?

ŽODŽIAI IR DARBAI.

Komunistinis Internacionalas atsišaukime į viso pasaulio darbininkus sako:

"Nei vienas darbininkas neprivalo gelbėti savo mirtinam priešui kapitalizmui, kuris bando užsmagti proletariato diktatūrą."

Remti proletariato diktatūros smagikus darbininkai, žinoma, neprivalo. Bet, pirma negu smerkus kitus, Maskvos Internacionalas turėtų pažiūrėti į savo paties darbus. Rusijoje proletariatas ne tikai neturi diktatūros, o ir jokių teisių. Visas teises pasiglemžė ginklais ir teroru viešpatuojančioji komunistų klika; darbininkai gi tenai negali nei laisvai organizuotis, nei savo laikraščius leisti, nei kritikuoti valdžią susirinkimuose, nei pagalios pasirinkti darbą.

Kitas pavyzdys — Gruzija. Darbininkai ir mažžemiai valstiečiai tenai buvo išsitrinkę savo valdžią. Bet atėjo raudonoji armija iš Rusijos ir sutrumpė tą šalį: darbininkų išrinktąją valdžią nuvertė ginklais, darbininkų veikėjus sugrudo į kalėjimus, laikraščius pasmaugė, ir visa šalis šiandien dejuoja po komunistinės kariuomenės letena.

Antra vertus, bolševikai tik savo atsišaukimuose rašo, kad kapitalizmas esąs "mirtinas priešas" darbininkų, o praktikoje jie visai ką kitą daro. Kas duoda Amerikos, Vokietijos ir Anglijos kapitalistams koncesijas Rusijoje — ar ne bolševikai? Kas padarė su Anglijos kapitalistine valdžia prekybos sutartį ir pasižadėjo susilaikyti nuo priešingos tai valdžiai agitacijos Azijoje — ar ne Rusijos bolševikai? Kas kviečia užsienio kapitalistus Rusijoje daryti biznį ir prižadą jiems pristatyti reikiamas darbininkų jiegas — ar ne Rusijos

komunistai, kontroliuojantys "trečiąją" Internacionalą?

Teisingai sako Europos socialistai, kad savo taktika komunistinis Internacionalas panašus į jėzuitų ordoną: vienai pšneka, o kitaip daro.

Lietuvių delegacijos
atsakymas.

Atrasdama, kad Lietuvių Lenkų gincas negal buti išrištas Hymans'o projektu, kuris yra Lietuvai nei nepriimtinas, Lietuvių Delegacija paruošė kontrprojektą. Šis jos projektas straisnis po straisnio, seka Hymans'o projektu ir nurodo maksimum nusileidimų iš lietuvių pusės. Jo turinys yra šis:

Str. 1. Lietuva ir Lenkija pripažįsta viena kitą nepriklausomomis valstybėmis su visomis iš to einančiomis išvadomis.

Str. 2. Siena tarp Lietuvos ir Lenkijos, pradedant nuo Vokietijos, eis antrąja Maršalo Fošo linija (nustatyta 1919 m. VII—27 d.) ligi susitikiant į priemumo su Curzono linija; toliau Curzono linija ligi susitikiant prie Svisločo upės su Lietuvos Rusų Maskvos sutarties linija (paliekant Gardiną Lietuvai), toliau Maskvos sutarties linija ligi Berezinos upės įtakos į Nemuną; toliau į rytus ligi Rygos sutarties sienos, ir toliau į šiaurę Rygos sutarties sienos ligi Latvijos sienos.

Str. 3. Lietuva pasižada Tautų Sąjungai sudaryti Vilniaus teritorijoj autonomiją vieneta. Ji siena eis maž daug pirmąją Fošo demarkacijos liniją (išilgai penkis kilometrus į vakarus nuo Daugpilės-Vilniaus-Gardino gelžkelio). Ją nustatant, privalo buti priimta domėn suinteresuotų valstybių valia.

Str. 4. Autonominis seimas Vilniaus teritorijai su teise leisti įstatymus kalbos, mokymo ir tikybės srityse, taip pat ir vietos administracijos ir kitais klausimais, kuriuos jam pavestų bendrasai Lietuvos Seimas, išrinktas esamuojų rinkimų įstatymu. Autonominės dalies valdininkai, kiek galima, parenkami iš vietos žmonių. Autonominė dalis siūncia Lietuvos seimam atstovus, renkamus bendroju Lietuvos Respublikos įstatymu. Šie atstovai balsuoja visus klausimus, išskyrus tuos, kurie pavesti autonominiam seimui.

Penktasai Hymanso projekto straisnis, kalbantis apie autonomines teritorijas kariuomenės sudarymą, visai mūsų neprimanas.

Str. 6. Lietuvių kalba — oficialė kalba visoj valstybėje. Vilniaus teritorijos autonominiam seimui prašant, lenkų ar kitos tautinės mažumos kalba gal buti paskelbta taip pav. oficialė

kalba autonominės teritorijos senose.

Str. 7. Lietuva laiduoja Tautų Sąjungai plačiausias teises visose etnografinėse mažumose: Rėkymo tikybos, kalbos ir draugijų teisės srityje.

Str. 8. Užsienio politikos ryšiai palaikyti sudaromas bendras sekretoriatas su lygia skaičiam Lietuvos ir Lenkijos valdininkų. Jo tikslas būtų studijuoti klausimus, kurie bendrai interesuoja abu kraštus. Jie paruos bendrą raportą periodinėms dvių vyriausybų konferencijoms. Bendrųjų organų su sprendžiamu balsu nei užsienio politikos klausimais, nei kitose bet kuriose srityse Lietuvos valdžia yra nusistačiusi nepritariti.

Str. 9. Lietuva sutinka sudaryti apsigynimo militarinę konvenciją prieš bendrus priešūkus, bet tik tuomet, kai Lenkijos sienos bus galutinai nustatytos ir Didžioji Valstybų pripažintos. Abi Vyriausybės bendrai sprendžia, kuomet yra apsigynimo karas ir tik ši klausimą pozitingai išsprendus, kitas kraštas turi duot užpultam pagalbas.

Str. 10. Abu kraštai sutinka padaryti ekonominę konvenciją. Abu kraštai sutinka sudaryti bendrą ekonominį sekretoriatą, po 3 valdininkus iš kiekvienos pusės. Jo tikslas bus studijuoti ekonominio susitarinimo ir vienodos muitų politikos sistėmą, bet ne naikinant tarp dvių valstybių muitų sienos. Be to ekspertai studijuotų galimumą susitarinimo monetas "sisteros srityje ir kitus bendrojo intereso ekonominius klausimus."

Str. 11. Lietuva užpėkų Lenkijai laisvą prieėjimą prie jūrų ir abu kraštai duoda vienas antram laisvą tranzitą. Lietuva sutinka leisti Lenkijai naudotis Europos uostu visų kategorijų transportams, bet karo tarp Lenkijos ir trečios viešpatijos metu jei Lietuva jame būtų neitralė, Lenkija neturės teisės naudotis Klaipėdos uostu karo medžiagos transportams.

Str. 12. Kilus nesutikimams, interpretuojant šią sutartį, ginčą riš Tarpautinio Teismo Raminai. Nesusipratinus, vykdat šią sutartį, rišą Tautų Sąjungos arbitras, abiem kraštams sutinkant, paskirtas.

Str. 13. Abu kraštai, norėdami atieyti šioj sutartįj atmainų, praneša tai Tautų Sąjungai.

Str. 14. Kiekvienas kraštas turi teisės atsisakyti nuo šios sutarties, pranešęs tai kitam kraštui ir Tautų Sąjungai. Sutartis nustoja savo galios praėjus 2 metams nuo dienos to pranešimo.

("Lietuva", rugs. 21 d. 1921 m.)

SKAITYKIT IR PLATINKIT
"NAUJENOS"

M. LURJE

[Iš Liet. Balso]

Žydu spauda apie Lietuvą.

Butų pavartų ir net labai naudinga supažindinti skaitytoją lietuvių su tąja literatūros dalimi, kuri, nors rašyta ne jo gimtąja kalba, vis delto ta dvasia, kuri turi daug ko bendra su lietuviu, kaip santykių, taip ir grynos literatūros atžvilgiu, nes literatūra "apie Lietuvą" jau esmėj yra "lietuvių literatūra".

Tai yra, taip sakant, žydu-lietuvių literatūra.

Lietuvos gamta ima nemaža vietos žydu literaturoj: žalieji Lietuvos laukai, tankios girios, kalnai ir slėniai rado žydu poezių giliausią išreiškimą ir gražiausius atgarsius; jie sudaryti žinomų žydu rašytojų ir poetų klasių: A. Mapu, "Mendelė Mocher, Sforin (žydu literatūros "senelio"), Dovydo Einhorn, B. Lapino ir k., eilėmis ir gamtos aprašymais. Lietuvos spalvos ir ilgėjimas, kaip raudonos gijos, pereina per Lietuvos žydu rašytojų veikalus (Sneurio, Jehoa's'o, A. Reizino, J. Kacnelsono, M.

Taičo ir daugelio kitų). Net Amerikoje, kur dabartiniai laiku randasi geriausios žydu literatūros pajėgos ir kur išaugo nauja, jauna žydu poezija, mes tebe randame Lietuvos išeivių kuriuose Lietuvos varas, pasiilgimą ir karštą meilę tos šalies, iš kur jie kaimas ištrėmė juos. Lietuva yra jų jūjų lopšys, jie išaugo Lietuvos gamtoje, ji įsisiaubusi į jų kraują ir kūną; tai jaučiamas kiekvienoj eilutėj. Mes sutinkame tarp jų veikalu tam tikras knygas apie Lietuvą, kaip antai: M. Orfino eilių rinkinys "Lietuva", Zakso — "Sugriuvę Pasauliai" ("Choruve Velten"), Praeity laikų gyvenimas Lietuvos miesteliuose, t. ir t.

Neveltui Amerikos ir kitų šalių žydu Lietuvos žydu vadina "lietuviams" ("litvak"). Kitų šalių žydu niekuomet nevadina mi toš šalies vardu, kurioj gyvena. Reikia labai daug apie tai kalbėti, ir knyga "Lietuva žydu literaturoj" užims keletą simti-

pustapių. Šiame straipsny aš apie tai nekalbėsiu; aš net nesuotuju ties rinkiniais "Lite" (Lietuva) išleistais Vilniuje, U. Kacnelsonbogeno ir J. Goldšteino, I rinkinys 1914 metais, II. — 1919 metais, kurių tikslas "supažindinti Lietuvos žydu su tuo kraštu, kur jie yra gimę ir augę ir kur jie gyvena, su tojo krašto gamta, gyventojais ir istorija". Apie tuos rinkinius tuomet buvo daug ir karštai kalbėta, be žydu spaudos, taip pat lietuvių ("Lietuvos žinios"), gudų ("Naša Nivža"), ir rusų spaudoj ("severo Zapadnyj Golas", "Naša Kopeika", "Večerniaja Gazeta"), išskyrus lenkų spaudą ("Gazeta Codzienna", "Kurjer Litewski", "Vileskij Viestnik"), kurie šmeilėžė ir užpildinėjo žydu už jų susibūliavimą su Lietuva ir leidimą rinkinių apie ją.

Šiame straipsny aš norėčiau suteikti skaitytojui-lietuviui tik-tai kronologinę apžvalgą tos Lietuvos žydu spaudos dalies, kuri buvo rašyta apie Lietuvą per pastaruosius 4 mėnesius, t. y. pradedant nuo to laiko, kai iš Rusijos krašto ėmė grįžti ištremtieji

žydu rašytojai ir visuomenės darbuotojai.

Suprantama, jog čia neturiu galvoje tų straipsnių, kurie yra politinio pobūdžio. Mes kalbame vien tik apie grynos literatūros veikalus apie Lietuvą, lietuvių, Lietuvos gamtą, meną, ir t. t. Prigimtas susidomėjimas lietuvių kultūra: literatūra, menu, buitimi, gamta t. ir t., ryškiai pastebimas pastaruojų laikų Lietuvos žydu spaudoj. Žydu laikraštų "Idisė Stime" (Žydu Balsas) jer pastaruosius 4 mėnesius buvo išspausdinta 40 atvėžlių visu eilė straipsnių, apsaikymėlių, eilių ir padavimų iš Lietuvos (viso apie 30 N-rių). Šeštadienio priede randame visuomet tam tikrą skyrių "Iš Lietuvos", "Zemaičių" ir k., o kartais ir žydu randame ir kitomis dienomis. Lietuvos skyrius apima straipsnius apie lietuvių gyvenimą, meną, Lietuvos gamtos vaizdelius ir k. Žinomo žydu literato ir kritiko, D-ro Elijašovo, kuris gavo žydu literaturoj slapyvardė "Bal-Machšovos" ("Minciu vyrazas"), buvo duota visa eilė straipsnių (8), vardu "Pasikalbėjimai apie Lietuvą", apie lie-

tuvių savotiškumą, inteligentią ir meną.

Pirmame savo straipsny (Idisė Stime Nr. 482) jis šaukia žydu arčiau susipažinti su jaunąja kultūra ir lietuvių tauta: "Reikalinga atsisakyti nuo susidomėjimo didžiomis tautomis bei jų didžiomis kultūromis, ir didesniu susidomėjimu ir atyda prieiti prie mažos tautos, studijuoti josios jauną kultūrą, t. ir t.". Jis parodo ir greitą atgimimą lietuvių tautos, kurio trumpu laiku sugebėjo tiek išskirti, jog ji pajėgia leisti tiek laikraščius, savaitinių ir mėnesinių žurnalų ir t. t. Žydas turi siekti arčiau pažinti tą tautą, su kuria jam teko ilgai-gilgai gyventi. Lietuvių tauta pergyvena dvasios pakilimo laikotarpį, kuomet visa tauta pereina iš verguovės į laisvę: "Lietuva išrodo šiandien kaip pavasario ėjimas, iš kurio dygsta nepaprastu gyvumu visokios žolės, gėlės ir švelnus diegai".

Kitame straipsny jis vėl sako: "Žydu tauta neturi atsisotinti nuo sulyginamai mažos lietuvių literatūros ir neįvertinti jos, delto kad žydu jau turi tris tūkstančių metų literatūrą,

seną turtingą, klasingą; bet, dai, kurie savo menu įnešė naują gaidą į pasaulio kultūros mutą pergyventi tautos pavasarį, mokyti jos kalbos, literatūros, ir ne tik todėl, kad mes turime bendrai gyventi, bet kad dvasia gerėtis dalyvaujant jaunos tautos augime ir žydėjime, patiems gairintis jaunąją pajėgą ir nešti į ją to, ko mes galime duoti, kaip senos ir išsilavinusi tauta". Jis rodo lietuvių inteligentijos jėgas, kuri taip umai sugebėjo paversti Kauną tautiškai lietuvišku miestu, surasti administracinių pajėgų ir griežtai sulietuvinti kanceleriją. Tada parodo, jog lietuvių tauta seka jos pėdomis ir nori ją sekti, o lietuvis, tylus ir ramus, kuris mityt ganytoją ir leidžiasi mokomas. Ir lietuvių inteligentią auga kasdien, ir sekmingai plėtosis...

Ypač daug vietos jis skiria lietuvių menui. Visą straipsnį (Idisė Stime, 544) jis paskiria Čiurlioniui. Jis sako, "dar prieš tai, kai Lietuva maniusi pasiskelbti valstybe, Čiurlionio vardas jau buvo pagarsėjęs visame pasaulyje, ir dar prieš tai, kai Lietuva įėjo į politinį tautų koncertą, jau skambėjo lietuvių var-

da, kurie savo menu įnešė naują gaidą į pasaulio kultūros mutą pergyventi tautos pavasarį, mokyti jos kalbos, literatūros, ir ne tik todėl, kad mes turime bendrai gyventi, bet kad dvasia gerėtis dalyvaujant jaunos tautos augime ir žydėjime, patiems gairintis jaunąją pajėgą ir nešti į ją to, ko mes galime duoti, kaip senos ir išsilavinusi tauta". Jis rodo lietuvių inteligentijos jėgas, kuri taip umai sugebėjo paversti Kauną tautiškai lietuvišku miestu, surasti administracinių pajėgų ir griežtai sulietuvinti kanceleriją. Tada parodo, jog lietuvių tauta seka jos pėdomis ir nori ją sekti, o lietuvis, tylus ir ramus, kuris mityt ganytoją ir leidžiasi mokomas. Ir lietuvių inteligentią auga kasdien, ir sekmingai plėtosis...

Ypač daug vietos jis skiria lietuvių menui. Visą straipsnį (Idisė Stime, 544) jis paskiria Čiurlioniui. Jis sako, "dar prieš tai, kai Lietuva maniusi pasiskelbti valstybe, Čiurlionio vardas jau buvo pagarsėjęs visame pasaulyje, ir dar prieš tai, kai Lietuva įėjo į politinį tautų koncertą, jau skambėjo lietuvių var-

(Dar bus)

CHICAGOS :: ŽINIOS ::

Užklupo užmiesių policijos viršininkas.

Keli mėnesiai atgal prasidėjo vėjus prieš taikos teisėjus, kurie skiria dideles bausmes ir teismo lėšas Cooko apskrįčio motorininkams. Vakar šerifo padėjėjai užpuolė policijos teisėjus ir suareštavo policijos viršininkus trijuose miesteliuose: Hillside, Melrose Park ir Proviso.

Yra skundžiama, kad šitų teisėjų uždėdamos bausmės eina nuo \$10 iki \$100, o teismo lėšos siekia iki \$750. Atsitikimų buvo, kur vietoj pinigų buvo primama gražios ir kur pabaudų mokėjimas buvo primamas išmokestinis.

Motorciklietiniai policistai visi dirba ant komišino ir gauna nemažiau kaip 40 nuosimčių prie teistosios bausmės už jų suareštavimą.

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkti naujienas citi i tas sankrovas, kurios skelbiasi Naujienose.

LIET. DARBININKŲ TARYBOS KONFERENCIJA.

Chicago Lietuvių Darbininkų Tarybos konferencija įvyks nedėlio, Gruodžio 11 dieną, 10 val. ryto, Meldazio svetainėje, 2242 West 23 Place.

Draugijos ir kuopos priklausančios arba norinčios priklausyti Ch. L. D. Tarybai, malonėkite išrinkti atstovus i konferenciją (po vieną atstovą nuo kiekvienų 50 narių arba dalies) ir prisijusti prie to didelio judėjimo, kuriam vadovauja Lietuvių Darbininkų Taryba Ch. L. D. T. Pildomasai Komitetas.

Dvi mergaitės apvogė.

Vakar automobiliniai plėšikai apvogė dvi mergaites. Viena, Viola Boller, 13 metų, iš Central Manufacturing District banko namo. Arti So. Racine Ave. privažiavo prie jos automobilius, vienas vyras iššokęs pribėgo prie jos ir atėmė \$500.

Kita mergaitė, Marie Rosenberg, 1311 N. Robey St., 13 metų, iš Noel State banko, 1608 Milwaukee Avenue. Už pusės bloko nuo banko trys vyrukai automobilium privažiavo prie jos, atstatė revolverį ir pareikalavo šermolės. Gavę ją, jie pavažiavę kiek išmetė ją lauk. Mergaitė pasiėmus savo šermolę rado dar \$40.00 ir savo žiedus. Matyt plėšikai visų nesurado per greitumą. Iš jos atėmė tik \$125.00.

Kada matai vyrą mušant savo pačią — neikišk nosies.

Povilas Troy, 654 Southport Avenue, tapo vakar teisėjo Fether, Sheffield Ave. teisme nušautas užsimeklė \$100, už ką jis bandė sušaukti Augustą Zacek, 2635 Herdon Street, nuo mušimo savo pačios. Teisme Zacekienė užsigynė, kad jos vyras ją mušęs.

Bertha Valerius, 53 metų, 4116 N. Hermitage Ave., rado užsimeklėjusią lovoj.

Už prietarus gavė dieną virsaus.

Poni Julia Middleton, 5725 Lafayette Avenue, vakar teisme nusiskundė kad jina joku būdu negalinti su teisėju sumokėti tame, kad laikas užmokėjimui rendos jai būtų prailgintas tik iki 13 d. spalio, nes jina yra įsitikinusi, kad 13-tas numeris esąs nelaimingas. Teisėjas sutiko, prailgindamas laiką iki spalio 14 dienos.

Gelžkelių praso leidimo streikuoti.

Gelžkelių traukinių tarnautojų brolijos skyriai pasiuntė brolijos prezidentui formalius prašymus, kad jiems būtų leista streikuoti. Jie sako, kad verčiau apleisti tarnybą, negu tarnauti už atlyginimą nustatytą Jungt. Valst. Gelžkelio Darbo Tarybos nusprendimu.

Namų savininkų baimė.

Suareštavimas vakar vieno namų savininko už nedavimą šilumos, pagązdino kitus namų savininkus. Vakar sveikatos departamento sanitarinis biuras gavo tik 13 nusiskundimų, kad namų savininkai neduoda šilumos. Užvakar buvo gauta 80 panašių nusiskundimų.

Vežėjų kompanija prašo uždraudimo.

Checker Taxi Cab kompanija kaltina majorą Thompsoną ir kitus miesto viršininkus, kad jie esą susimokinę su Yellow Taxi Cab kompanija padaryti monopolio Chicago vežėjų bizny. Minėta kompanija prašo teismo, kad jai duotų uždraudimą kaltinamiesiems trukdyti Checker Taxi kompanijos ir kitų esančių panašioj padėty kompanijų biznį.

Prašyme sakoma, kad laisni komisija viešiesiems vežimams priėmusi čekį sumoje \$3.750 kaipo laisnių mokesčių už 750 Checker Taxi-cabus, bet atsisakiusi patarti laisnius išduoti.

Juozapas Compircino, italias, 1135 South Wabash Ave., tapo vakar suareštuotas už parašymą Phillipui Garroto, 201 W. 28th Place, laiško, kuriame jis reikalavo nuo jo \$2000 ir dukters. Visokių žmonių esama.

Lietuvių Rateliuose

ROSELAND

L. S. M. Ratelio susirinkimas.

Spalio 4 d. įvyko Lietuvių Scenos Mylėtojų Ratelio mėnesinis susirinkimas, Chas. Strumilo svetainėje. Susirinkimą atidarė Ratelio pirmininkas, drg. Pučkorius. Ratelio raštininkas perskaitė praėitų dviejų susirinkimų tarimus, kurie tapo priimti. Po to Ratelio pirmininkas pranešė susirinkimui, kad birželio mėnesio susirinkime buvo nutarta, delei buvosios rateliečių betvarkės, (kurį sukėlė "maskviečiai" su ponais Pakausiais prieškyl), per tris mėnesius sušaukti priėmimą naujų narių. Šis laikas jau pasibaigė ir dabar jau norintiesiems galima prie Ratelio prisirašyti.

Toliau buvo komisijų pranešimai. Rateliui įstatų pagaminimo komisija pranešė, kad tvarkymosi įstatai jau pagaminti ir nuo dabar įeina į galią. Knygų peržiūrėjimo komisija išdavė savo raportą. Pasirodė, kad Ratelis turi kelis šimtus dolerių savo ižde. Drg. Grėbels, Ratelio igaliotinis, pranešė, kad Lietuvių Išigijimui Nuosavos Svetainės Roselande Bendrovės laikytame susirinkime nutarta,

(Tęsa seka ant 6-to pusl.)

Atidarymas! Atidarymas!

NAUJOS KRAUTUVES Subatoj, Oct. 8, '21

YANCHUS & VILIMAS

LIETUVIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVE

4140 Archer Ave., Brighton Parke

Nauja krautuvė -- naujas stakas, naujos, žemos kainos.

Lietuviai su lietuviais. Didelis pasirinkimas vyriškų ir moteriškų drabužių.

Visi kviečiami ant atidarymo.

Yanchus & Vilimas

Akys Neleidžia Pilnai Veikti Smegeinims

Ne pilnas regėjimas, tankiausiai nedidelis pilnas smegenims veikti ir buvęs priežastis neveiklumo. Lengvas galvos skausmas arba "smegenų palisimas" po ilgesnio žiūrėjimo, tankiausiai yra ne tiesus regėjimas, kuriam akliniai yra gydomi.

Duok pritaikyti akinius okulistui.

Jūsų akys, yra svarbiausiu dalyku jūsų darbe. Tankus išegaminavimas ir teisingas nustatymas, suteiks normalį regėjimą visam amžiui. Kuomet dar jūsų akys, vienintėlis patarimas įieškoti pagalbos. Aš esu okulistas, gydytojas ir chirurgas. Ne vien pritaikau akinius, bet ir suprantu apie akis ir jų ligas. Taipgi, galiu suteikti teisingą gydymą, kuomet yra reikalingas. Visi, kas tik pritaiko akinius, negali suteikti tokio pataravimo.

Apsaugoti daug geriau, nei gydytis. Nepaisant, ar akys davo nesmagumus ar ne, bet tankus egzaminavimas yra reikalingas, kad užlaikius jas gerame stovyj. Galiu suteikti patarimą, kokį tik reikalaujate. Ateikite šandien.

Paauskuoti akiniai \$5-\$10
Čysto aukso akiniai \$8-\$15
FRANKLIN O. CARTER, M. D.
120 So. State Street Val.: 9 iki 6
23 metai prie State St. Ned.: 10 iki 12

NUO \$50.00 IKI \$200.00 I SAVAITE.

Reikalingi atsakanti ir teisingi žmonės agentystel. Turi mokėti kiek nors rašyti. Mes užtikriname uždirbti \$50.00 i savaitę ir daugiau. Turite puikiausią progą padaryti pinigus. Moterys taipgi gali dirbti.

Kreipkitės:

35 S. Dearborn Str., Duris 205
Chicago, Illinois.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.,
CHICAGO, ILL.

A + A

JUOZAPAS ZALIS.

Persikyrė su žiu pasauliu spalio 4 dieną turėdamas 37 metus amžiaus. Velionis patjo iš Mažeikių kaimo, Pakruojos parapijos, šiaulių apskr. Girdėjom, kad turi tėvą Amerikoje, bet nežinoma kur randasi. Velionis priklausė Palaimintos Lietuvos Draugijai taip pat draugija rūpinasi laidotuvių, kurios įvyks spalio 8 d. apie 10:00 val. ryto. Lavonas randasi pas graborių Masalskį, 3307 S. Auburn Ave. Užkvičiame visus gimines ir pažįstamus dalyvauti laidotuvių.

Palaiminta Lietuvos Draugija.

Namai Pragarai

Komedija
Parašė Harry Newton
Vertė Jonas Igaudas.
Puslapių 23.
Kaina tik 10c.

Gera statymų scenoje. Tik dvi ypatos reikalauja mos lošimui.
Pinigus galima siųsti krasos ženklieliais.

Naujienų Knygynas
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Pinigai iš Rockfordo Lietuvon

Pinigus iš Rockfordo Lietuvon galima tiesiai siųsti per S. J. Petrauską, Rockford Real Estate & Loan Co.

Iš čia pinigai yra pisiunčiami Lietuvon greičiausiu būdu ir už pinigų siuntimą pilnai atsi.

Siųskite pinigus Lietuvon per

J.S. Petrauskas

809 So. Main Str.
Rockford, Ill.

SKAITYKITE IR PLATINKITE
"NAUJENOS"

PATRIOTIZMAS

Pačedumas turi but pasargos žodis

IOWA STATE SAVINGS BANK

Kapitalas ir Perviršis—\$120,000.00.

S. E. Cor. Fourth and Jackson Sts.
SIOUX CITY, IA.

Kursas Markių (Auk-sinų) Šiandien

prigulintis pormalai

1,000 Markių \$10.25

5,000 Markių \$49.00

10,000 Markių \$96.00

Virš nurodytas kursas apmoka ir persiuntimo kaštus Lietuvon. Todėl nieko nereikia dėti prie tu sumų.

Ant didesnių sumų duodame specialiskai žemas kainas. Pinigai yra pristatomi Lietuvon i trumpiausiu laiką. Parduodame laivakortes i Lietuvą ir iš Lietuvos. Atsiųskite ypatingai arba laiškų i

RUSSIAN-AMERICAN BUREAU

160 N. Wells Street,
CHICAGO, ILL.

Valandos Biuro: Kasdienu iki 7tai val. vakaro. Nedėliomis iki 1mai val. po piet.

Pinigai iš Kenoshos Lietuvon

Kas nori siųsti pinigų iš Kenoshos savo giminėms Lietuvon, money orderiais ar draftais tegul kreipiasi pas A. Pakšį.

Iš čia pinigai yra pisiunčiami Lietuvon greičiausiu būdu ir už pinigų siuntimą pilnai atsa koma.

Parduodamos laivakortės Lietuvon ir iš Lietuvos.

Kreipkitės pas:

A. Pakšys

220 Milwaukee Ave.,
Kenosha, Wis.

DR. HERZMAN

Iš RUSIJOS
Pensilvė nuo 3412 So. Halsted St. po No. 3313 So. Halsted St.
Gerasi lietuviams žinomas per 22 metus knipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo skubias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektruos prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1026 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.
Dienomis: Canal 3110 arba 357
Naktimis: Drexel 3559—Drover 4186
GYVENIMAS: 3313 S. Halsted St.
VAL.: 9—10 ryto ir 8—9 val. vak.

L. Fullman 6432

A. SHUSHO AKUSERKA
Turia patyrimą moterų ligose; rupestingai prikiuriu ligon ir kudi k laike ligos.
10929 S. State St.
Chicago, Ill.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 15 metal Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.
Specialistas džiuvos Moteriškas, Vyriškas ir Vaikų Ligos.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. valandos ryto iki 1 val. po pie.
Telefonas Drexel 2880

DR. MARYA DOWLAT-SASS.

Katit sugrįžo iš Californijos ir vėl tes savo praktikavimą po No. 5208 W. Harrison St.
Valandos: 8—12 kasdien ir 6—9 vakare išskiriant nedėliadienis.

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po piet. 6 iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.
1821 S. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

Dr. A.J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro.
8303 So. Morgan Street,
Chicago, Ill.

DR. M. T. STRIKOL'IS

Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
People Teatro Name,
1616 W. 47th St., Tel. Bow. 160
VALANDOS:
6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto
Res. 2914 W. 43rd Street
Telephone McKinley 263

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St.,
Chicago, Ill.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto
ir nuo 5 iki 8 vakare.

DR. C. K. KLAUGA

DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Kampas 18th St.
Valandos: 9—12 ryto ir 1—9 vak.
Phone Canal 257

DR. P. P. ZALLYS

Lietuvys Dentistas
18801 So. Michigan Av., Roseland.
Valandos: 9 ryto iki 12 dienu
Nuo 1 po pietų iki 9 vakare.

DR. M. STAPULIONIS

Gyda: be gyduolių ir be operacijų
3947 Emerald Ave.
9 iki 11 ryto ir 9 iki 10 vakare
Tel.: Boulevard 9397
701 W. 18-ta gat. 2 iki 8 vak.
Tel.: Canal 279

DR. P. ŠIMAITIS

Naprapath
Gyda: be vaistų, be operacijų
8:00 ryto iki 12 val. 2:00 iki 5:00 v. v. kasdien, išskiriant ketvergus.
Vakarais pagal susitarimą.
2418 W. 45th St.
Frie Western Ave., Chicago.

Po sunkaus dienos darbo — Lifebuoy sumazins nusiprausimą ant pusės laiko.

Jo didelės putos eina tiesiai i odos skylutes.

Niekad taip gerai nesijautė nei smagumą turėjai.

Jis paliekti odą minkštą ir švarią.

Priimnus Lifebuoy kvapas reiškia odai sveikatą.

Padarytas Amerikoj

SVEIKAS
muilas

SPECIALISTAS DR. J. W. BEAUDETTE

Ofisas
Novako Vaitinė
1724 S. Ashland Ave.
Val.: 2:30—5 ir 8:30—10 P. M.
Ned.: 2:30—4:30 P. M.
Telephone: Canal 464

Ofisas
5100 S. Ashland Ave.
ant virsaus Banko
Val.: 1—2:30 ir 6:30—8:30 P. M.
Nedėliomis iki 2:30 P. M.
Telephone: Republic 805

Tel. Monroe 2804
DR. W. F. KALISZ
Specialistas: Moterų Ligos ir Chirurgija.
1145 MILWAUKEE AVE. CHICAGO.

(Seka nuo 5-to pusl.)

kad bendrovės organizavimo laikas būtų prailgintas dar dviem metams. Jis pranešė, kad bendrovė jau turi suvisr septynių tūkstančius (7000 dolerių) surinkus. P pinigai yra padėti banke trijų bendrovės narių vardais, užsistatiusių po penkis tūkstančius (5000) dolerių kiekvienas. Taipgi pranešė, kad bendrovė organizuojantieji nariai neima jokio atlyginimo už savo darbą, — visi dirba dykai. Toliau buvo delegato ir draugijų palaikančių viešųjų Aušros knygyną delegatų susirinkimą pranešimas. Jis pranešė, kad paskutiniame tų delegatų susirinkime „maskviečiai“ pervarė rezoliuciją dėl Rusijos badaujančių šelpimo. (Bet, rodos, Aušros knygyną palaikančių draugijų delegatai nieko bendra su aukų rinkimu badaujančiai Rusijai neturi. Aukų rinkimo iniciatoriai turėtų kreiptis į draugijų susirinkimus; jeigu draugijos pasitiktės tais aukų rinkimais, tai galės įnešti pinigų duoti, o jei ne, tai galės nutarti pačios draugijos per keno rankas aukas siųsti. Nes „maskviečių“ surinkti pinigai vargių pasiektu badaujančiai Rusijai — jie už tuos pinigus išleis glėbius komunistų kolonijai lapelių). Ant galo buvo vakarui surengti dešimties metų Lietuvių Scenos Mėlietui Ratelio gyvavimo suktavėms paminėti komisijos raportas. Tam jubilėiniam vakarui, kuris bus spalio 23, tapo išrinkta darbininkai. Bus įstatomas veikalas „Palocius Ežero Duone“.

Beto, Ratelis nutarė susivienyti dramose-dailės veikime su Chicagoje esančiu Dramatišku Rateliu. Tam susivienimui tapo išrinkta komisija iš dviejų narių.

Sis Ratelis, rodos, nuo sekamos serodos atidarys Dramos Meno Kursus. Mokys drg. Dundulienė.

Reikia pastebėti, kad pas rateliečius yra pakilęs upas ir didelis noras dirbti Ratelio naudai ir pakėlimui scenos meno.

— Ratelio Narys.

Martinas Yčas Chicagoj.

Vakar rytą Chicagoje atvyko, neseniai iš Lietuvos atkeliavęs, p. Martinas Yčas. Važiavęs jis čia biznio reikalais, bet viešos Liet. Paskolos apskrčio kviečiamas apsiėmė Chicagoj laikyt keletą prakalbų paskolos reikalais.

PRAKALBOS APIE LIETUVĄ.

Remti Lietuvos valdžią, ar neremti?

Sekamą utarninką, spalio 11 d., L. S. S. Aštuntas Rajonas rengia dides prakalbas Mel-dazio salėj, 2244 W. 23 Pl. Prakalbos rengiama tuju tikslu, kad Chicagoje lietuviams darbininkams išaiškinus socia-listų nusistatymą Lietuvos klausimu, būtų, kaip jie žiuri į dabartinę Lietuvos valdžią ir jos paskolą, kuri įšiekoma pas Amerikos lietuvius darbininkus.

Kadangi komunistų ir kleri-kaų spauda bei jų agitatoriai sužiniai stengėsi diskredituoti socialistus, pasakodami apie juos įvairių nesamonių, tai šiose prakalbose vietos lietuviui darbininkai turės progos patirti patys, ar tos kleriakų ir komunistų pasakos buvo pamatuotos, ar ne.

Amerikos lietuvių darbinin-kai turi rimtai susidomėti padėtim Lietuvoje. Jie turi žino-ti, ar toji valdžia, kuri šiandie kreipiasi į juos prašydama pi-nigų, verta jų paramos, ar ne.

Amerikos lietuvių darbininkai turi žinoti ką sako apie tą valdžią patys Lietuvos darbinin-kai. Šiose prakalbose visa tai bus išaiškinta.

Prakalbos prasidės lygiai kaip 8 val. vakare. Kalbės Dr. A. Montvidas, žinomasai Chi-

cagos lietuvių darbuotojis, ir kiti. Kas nori plačiau patirti apie padėti Lietuvoje ir, paga-lios, apie Lietuvos valdžią ir jos paskolą, tegul ateina.

— Vienas iš Visų.

Zaislas

UZDAVINYS NO. 32.

Senas darbininkas, gaunas algos 4 dolerius dienai, pakaustas, kaip jis tą savo uždarbi išleidžia, atsakė šitaip: Vieną dolerį imu sau pragyventi, ant-rią — apverčiu skoloms atmokėti, tre-čią — kitam paskolinu, ketvirtą — meste pametu.

Išties betgi tasai darbininkas, taip sakytamas, turėjo visai ką kita ome-nėti, nes jis neturėjo nei skolo taip, kaip mes paprastai skolų suprantame, nei niekam neskolino, nei nemetė. Tai-gi išspreskite dabar, ką jis turėjo gal-voti kalbėdamas apie mokėjimą skolų, skolinimą ir meste metimą, savo dolerių?

[Šį uždavinį atsuntė K. Tamašiu-nas. Jis buvo tik kiek kitaip į su-rašęs].

ATSAKYMAS UZDAV. NO. 31.

Uždavinys No. 31 buvo toks: Tėvas ir motina svėrė po 200 sva-ry, o du jų vaikai svėrė kiekvienas po 100 svařų. Vieną kartą reikėjo vi-siem įvairių persikelti laiveliu per upę, bet tas laivėlis galėjo pakelti nedau-giau kaip 200 svařų sunkumo. Ko-kiu būdu jie visi persikėlė tuo laiveliu anton upės pusę?

Atsakymas: Pirmą persikėlė abu-du vaikai kartu; vienas grįžo atgal ir lei-do persikelti tėvui, po ko grįžta ant-rasis, perkelia per vandenį pirmąjį brolių, sugrįžęs leidžia motinai persi-kelti, po ko pirmasis brolis grįžta ir pasima antrąjį brolių.

Teisingus atsakymus į šį uždavinį atsuntė: Anthony Oshell, A. B. Shi-mkus, Fr. Augaitis, C. Karvelis, I. Ru-škietis, visi Chicagoje; Wm. Bluc-ke, Gary, Ind.; K. Tamašiu-nas, St. Charles, Ill.; P. Miller Thompson, Ia.

Į Jzd. No. 30 dar atsuntė teisingų atsakymų: Kaz. Brazaitis, Kensing-ton; Gost Kevish, St. Thomas, N. Dak.

Atsakymai žaistaininkams.

A. Oshell. Jūsų uždavinėlis la-bai menkas, neverta nei žaistainio dėt.

Wm. Bluckin. — Uždavinėlis, kurį atsuntė, mes jau turėjome. Tai bu-vo mūsų užd. No. 8, paskelbtas 3. m. balandžio 12.

NEPRISTATYTI LAISKAI.

Žemiau paduodame sąrašą laiškų, atėjusių iš Europos; del negero adreso, paštas adresatų nesuranda. Kam tie laiški pri-klausia, tegul kreipiasi į vyriau-siją pašta, Clark ir Adams gt. Reikia klausti prie „Advertised Window“ (lobėj nuo Adams gatvės), pasakant laiško nume-rį. Laiškus paštas laiko tik ke-turioliki dienų nuo paskelbimo.

502 Alkimowicz Miko

506 Ambras F.

506 Ambrose A.

507 Andrijauskis Adomas

508 Arlaikas Joseph

523 Byanskis Aleksandro

526 Blozis Antoninai

539 Czauskius Juzapas

540 Cepulis Stepanas

551 Domsciuai Antsenui

554 Dvarjanas Adomas 2

556 Endruska Leon

565 Gedgaudas Anton

568 Januskevicius Madardas

568 Jasmantas Pranas

590 Jukins Joz.

594 Pasaravskij Jon.

595 Keiba Kaziuspas

601 Knizkovicaitis Agatai

612 Lenkauskas Frenk 2

614 Linka Vincintas

626 Markus Carl

629 Masilunas Bronu

630 Matejunui Jonui

632 Miesunas S.

639 Markunas A.

647 Overlings Antanas

648 Pagareckis John

649 Pajonius Natijus

654 Pilipaišaitis Aleksandras

655 Pocius Petras

659 Rimas Justinas

660 Rimkunas Een

664 Rozukas Wm.

666 Rakasis Pet.

669 Rugzui Stanislovui

670 Sabas Sam

671 Kazimierui Samu

672 Sarapas Joz.

678 Sepokas Poles

681 Sermukšai Jozapas

686 Skavidis Aleksandra

687 Skipietis T. B.

688 Skistimay Jozapay 2

691 Sluzas Frank

698 Spingis Marcelo

700 Stankus O.

707 Salomenas Adams

709 Tokorius Frenk

715 Urbaites Elzbietai

716 Urbonas Konst.

717 Uzomeckis Andrews

718 Varnanickas Povilas

719 Vinclovas Izivaris

724 Wazgird A.

728 Wieskanta Jozas

739 Zelnis Petovos

740 Zelvius Benediktas

742 Zopkus Kazimieras

West Side. — Susirinkimas L. L. P. stoties įvyks pėtnyčioj, spalio 7 d. Aušros Vartų parapijos svetainėje, lygiai 8 val. vakare. Visu draugijų valdybos, narių ir darbuotojų kviečiami atsilankyti. Bus išduotas ra-portas iš darbuotės paskolos reikaluo-se. L. L. P. stoties Valdyba.

PRAKALBOS APIE LIETUVĄ. Rengia L. S. S. VIII Rajonas. Utarninkę, spalio 11 d., kaip 8 val. vakare, p. M. Meldazio svetainėje. Kalbės Dr. A. Montvidas tema: „Lietuvos valdžia ir jos paskola Ameri-koj“. Kitais žodžiais, ar Amerikos lietuvių darbininkai gali šita paskolą remti ar ne. Prakalbos rengia L. S. S. VIII Rajonas.

Be kita, šiose prakalbose bus išaiš-kinta butent, kaip į Lietuvos valdžią ir jos paskolą žiuri patys Lietuvos darbininkai.

Visus kviečiame atsilankyti. Įžan-za nemokama.

— Rengimo Komiteas.

S. L. A. Iro Apskr. kuopų delega-tų suvažiavimas įvyks 9 d. Spalio (October) 3. m. 1 val. po pietų Lio-usybes svetainėje, 3925 So. Kedzie Av. Brighton Park, Chicago, Ill. Visos apieilinės kuopos kviečiamos imti da-lyvau suvažiavimu, nes yra daug svarbių klausimų išspresiti.

II Ap. Rašt. P. J. Petronis,

10727 So. State St., Chicago.

Rubsiuvių Unijos 269 Skyriaus mė-nesinis susirinkimas bus pėtnyčioj, spalio 7 d. Unijos salėj, 1564 North Robey St. Pradžią 7:30 vakar. Ma-lonėje visi draugai atvykti, bus daug svarbių reikalų.

— Sekr. F. Juozapavičia.

Generalinė repeticija D. L. K. Keis-tučio Klubo rengiamo spektaklio „Dvi Seserys“ bus šiandie, spalio 7 d., 7:30 v. v. Meldžio salėj. Visi aktoriai butinai atvykti.

— M. D. Režisiorius.

Cicero Lietuvių Kooperacijos ber-taininis ir extra visuotinis šėrininkų susirinkimas įvyks subotėje, spalio 8, 7:30 val. vakare S. Zvyvo svet., 1347 50 Ave., Cicero. Visi šėrininkai butinai atsilankykite, nes bus svarstoma apie prisidėjimą prie Cicero Lio-usybes Namų Bendrovės.

— Rašt. W. Strumillo.

S. L. A. 176 Kuopa laikys savo mė-nesinį susirinkimą nedėlioj, spalio 9, 11 val. ryto Liousybes svet., 3925 So. Kedzie Ave. Yra svarbių reikalų. Nariai nesivelikt, nes nuo 1 val. svetainėje užims S. L. A. II Apskritys.

— Rašt. J. A. Povilaitis.

M. Yčo prakalbos. — L. L. P. Chi-cagos Apskrčio valdybos kviečiamas p. Martinas Yčas, ka tik iš Lietuvos at-vykęs Chicagoje, apsiėmė laikyti prakalbas ir kalbės: subotj, vakare — Town of Lake; nedėlioj, po pietų — Brighton Parke, vakare — Ciceroj; pamedėlio vakare Bridgeporte.

— L. L. P. Ch. Ap. Valdyba.

Dr. Stės Palaimintos Lietuvos mė-nesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, spalio 9 d. pirmą val. po pietų, pa-prastoj svetainėje. Draugai visi su-sirinkite. Taipgi pranešau, kad turty raštinkas persikėlė į kita vietą. Draugystės reikalais kreipkitės dabar šiuo adresu: D. T. Danta, 1736 N. Lincoln St., Chicago.

Roseland. — Lithuanian Impro. and Benefit Club mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, Spalio 9 d., kaip 1 v. po pietų, Aušros kambariuos, 10900 S. Michigan Ave. Visi nariai malone-kite atsilankyti paskirti laiku, nes yra svarstyt naujų svarbių reikalų.

— Finansų Sekretorius.

North Side. — Rytmetinės Zvaigž-dės P. ir P. Klubas ruošia rudenių šokių vakarą nedėlioj, spalio 9 d. Wicker Parko salėj, North ir Milwa-ukee Aves. Pradžią 7:30 v. v. Kvie-čiame publiką gausiai atsilankyti.

— Komiteas.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

JIESKAU SAVO MOTERIS Apolonijos Bartienės, kuri prasišai-no nuo manęs 27 d. liepos, 1921, pa-siimdama su savim naują 3 metų au-žiaus Edvardą. Meldžiu sugrįžti, o viską dovanoju, kaip gyvenome, taip ir gyvensime, arba kas patėmy-site meldžiu pranešti. Ji yra 5, 6 col. augščio, juodų akių, tamsiais plaukais; už pranešimą jos antrašo bus atlyginta.

JONAS BARTKUS, 1414 Portland Ave., Chicago Heights, Ill.

JIESKAU SAVO BROLIO FLERI-jono Tumoso. Pora mėnesių atgal, gyveno Chicagoj, iš čia išvažiavo į Detroitą. Jis pats ar kas kitas mel-džiu pranešti, nes turiu labai svarbų reikalą.

JOHN TUMOSA, 1944 N. Oakley Ave., Chicago, Ill.

SIULYMAI KAMBARIŲ

RANDON KAMBARYS, vai-kinui netoli Humboldt Parko. Elektros šviesa ir vana. 3240 Augusta St.

ISRENDAVOJIMUI

PASIRENDAVOJA NAME-lis; gera vieta šiauciniui arba bar-berui ir barberio fixtures. Na-mas randasi 2427 W. 45th St. Savininkas 5758 S. Trumbul Av.

409.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALINGA MOTERIS ARBA mergina pridabojimui 4 metų mer-gaitės ir apžiūrėti namus. Duosiu kambarį ir apmokėsiu. Esu našlys, einantį darbą neturiu kur palikti mergaitę.

J. DEZULSKIS,

4505 S. Hermitage Ave., 2nd fl. rear

Telephone: Yards 7241

REIKIA 20 PATYRUSIŲ mo-terų sortavimui popierinių at-matų. Gera alga, Republic Waste Paper Co., 1039 W. Con-gress St.

REIKIA MOTERS ABELNAM namų darbi. Namai citi ant nak-ties. Pagaudaujama mokančios kal-bėti lenkiškai ar rusiškai.

M. SKLENSKY,

3532 Gresham,

2-os lubos užpakalis.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA VYRO. GALI UŽ-dirbti \$10.00 į dieną. Gera pro-ga vyruvi turinčiam \$300.00. Pi-nigai apsaugoti. Patyrimo nere-ičia, 82 W. Washington St. Room 525.

REIKIA SALESMANO DEL

proposicijos darymui daug pi-nigų. Beverly & Slater, 30 N. Dearborn St., Room 702, Boyce Bldg.

REIKIA DUONKEPIO ANT-rankio. Turi suprasti ben-čarius darbą.

ROSELAND BAKERY

10502 S. Michigan Ave.

REIKALINGAS KRIAUCIUS

ant senų ir naujų vyriškų ir moteriškų drabužių. Mokestis gera, darbas ant visados. Atsi-šaukite 228 W. 47th St.

REIKIA VYRO VIDAUS DARBU.

Nuolatinis darbas, gali uždirbti nuo \$50 iki \$75 į savaitę. Didelė proga žmogui turinčiam nuo \$200 iki \$300 kapitalo. Kreipkitės tuojau.

MR. COOPER,

Room 604, 105 S. Dearborn St.

Kampas Monroe St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI SALIUNAS su barais, labai geroj vietoj. Biz-nis gerai eina. Parduosiu grei-tu laiku.

927 W. 54th St.

PARDAVIMUI SALIUNAS, priežastis, apleidžiu šią šalį.

Atsišaukite

3858 W. North Ave

PARDAVIMUI BUČERNE ir grosernė, lietuvių apielinėj. Biznis įdirbtas per daug metų. Parduosiu su namu arba tik biz-nį, 2956 S. Union Ave.

BARGENAS

saliunas ir lunch room tarp dviejų di-delių dirbtuvų. Gerai biznis eina. Parduosiu priežastis, kitame mieste gyvenu. Turu gražią rezidenciją gražiausioj vietoj. Parduosiu arba mainysiu ant bizniavo namo.

4107 S. Ashland Ave.

PARDAVIMUI BUČERNE ir GRO-sernė, lietuvių kolonijai. Biznis iš-dirbtas, per daug metų. Parduosiu greitai ir pigiai iš priežasties, turiu eiti į kita biznį.

2901 Emerald Ave.,

Phone Boulevard 4288

PARDAVIMUI GROSERNĖ UŽ

teisingą kainą. Labai geroj vietoj, ant Town of Lake. Toje vietoje visi biznierių pelningi. Parduosiu prie-žastis, savininkas eina į savo seną biznį spaustuve. Taipgi, parduodu pi-ną su daug lietuviškų rolių, 3 smetu seklyčios seta. Galima pirkti viešą ant syk ar atskirai. Pašaukit telefo-nu Lafayette 2599. Parduoda labai greit, nes eina naujan biznį.

PARDAVIMUI GEVYKYU TAI-svoms dirbtuvė, labai geroj vietoj. Mašinos naujos, visoki įrankiai, 6 kam-barių, randa pigi. Elektra visu. Parduosiu priežastis turiu 2 biznį. Atsišaukite tuojau, 655 W. 18th St. Savininkas šore, 639 W. 18th St. Tel.: Roosevelt 7997.

PARDAVIMUI SALIUNAS

visas arba pusė. Parduosiu priežastis — liga.

J. Z.

3201 S. Auburn Ave.

PARDAVIMUI AUTOMOBILIŲ repair šape. Visai pigiai. Geroj apielinėj. Yra darbo del 2 darbininkų. Norinti plačiau ži-noti šaukit telefonu Lafayette

409.

PARDAVIMUI

GROSERNĖ IR BUČERNE ATI-duodama beveik už dyką. Priežastį patirsite ant vietos. Mainysiu ant automobilio. Šaukit South Chicago 3970. Turi but parduota ar išmai-nyta greitai. Pirkėjas, nepraleisk di-džiausios laimės.

PARDAVIMUI SALIUNAS,

visas arba pusė. Priežastis par-davimo, važiuoju į Lietuvą. Pa-siskubinęs pirkti nesigailės, nes gaus už pusdyk, 1715 W. 46 St.

REIKIA ANTRARANKIO

duonkepio. Turi suprasti gerai savo darbą. Atsišaukit.

10502 S. Michigan Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS,

(karčiama) visokių tautų apgy-ventą. Parduosiu priežastis — liga.

626 W. 18th St.

PARDAVIMUI SALIUNAS,